

TALLINNA ÄRIPANGA AS

**2014. AASTA KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA ARUANNE**

SISUKORD

	LK.
1. SISSEJUHATUS	4
1.1 KREDIIDASUTUSE ÜLDANDMED	4
1.2 AUDIITOR	4
2. TEGEVUSARUANNE.....	5
2.1 KREDIIDASUTUSE GRUPI KIRJELDUS.....	5
2.2 TALLINNA ÄRIPANGA ÜLDJUHTIMINE.....	6
2.3 TALLINNA ÄRIPANGA JUHTIMISKORRA PÕHIMÕTTED	7
2.4 TALLINNA ÄRIPANGA SUUREMAD AKTSIONÄRID.....	8
2.5 2014. AASTA TULEMUSTE ÜLEVAADE	9
2.6 TALLINNA ÄRIPANGA ARENGUSUUNAD 2015. AASTAKS	11
2.7 SISEKONTROLLISÜSTEEM.....	11
2.8 DIVIDENDIPOLIITIKA	12
2.9 TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED	12
2.10 SUHTARVUD	12
2.11 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD BILANSID 2010-2014.....	13
2.12 KOHTUVAIDLUSED	13
2.13 AVALIKUSTATAV TEAVE	13
3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	25
3.1 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE.....	25
3.2 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMI ARUANNE	26
3.3 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	27
3.4 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE	28
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	29
LISA 1. GRUPI ÜLDINFO JA KOOSTAMISE ÜLDALUSED.....	29
LISA 2. OLULISED RAAMATUPIDAMISARVESTUSLIKUD OTSUSED JA HINNANGUD	29
LISA 3. OLULISTE ARVESTUSPÕHIMÕTETE KOKKUVÕTE	30
LISA 4. RISKIJUHTIMINE	41
LISA 5. NÕUDED KESKPANGALE	58
LISA 6. NÕUDED KREDIIDASUTUSTELE	59
LISA 7. NÕUDED KLIENTIDELE	60
LISA 8. MUUD NÕUDED	65
LISA 9. MUU VARA	66
LISA 10. PÕHIVARAD.....	67
LISA 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD	67
LISA 12. VÕLGNEVUS KREDIIDASUTUSTELE	69
LISA 13. VÕLGNEVUS KLIENTIDELE	70
LISA 14. MUUD VÕLAD	70
LISA 15. MUUD KOHUSTUSED JA VIITVÕLAD	71
LISA 16. ALLUTATUD KOHUSTUSED	71
LISA 17. AKTSIAKAPITAL	71
LISA 18. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED.....	72
LISA 19. INTRESSITULU	72
LISA 20. INTRESSIKULU.....	72
LISA 21. TEENUSTASUTULU	73
LISA 22. TEENUSTASUKULU	73
LISA 23. NETO KASUM/KAHJUM FINANTSTEHINGUTELT	73

LISA 24. PALGA- JA SOTSIAALMAKSU KULU	74
LISA 25. MUUD HALDUSKULUD.....	74
LISA 26. MUUD TEGEVUSTULUD	74
LISA 27. MUUD TEGEVUSKULUD	75
LISA 28. SEOTUD OSAPOOLED	75
LISA 29. EMAETTEVÖTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSSEISUNDI ARUANNE, KOONDKASUMIARUANNE, OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE JA RAHAVOOGUDE ARUANNE	77
4. SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE	81
5. JUHATUSE KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK.....	82
6. NÕUKOGU AVALDUS 2014. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	83

1. SISSEJUHATUS

1.1 Krediidasutuse üldandmed

Aruandeperiood:	1. jaanuar 2014 – 31. detsember 2014
Aruande bilansipäev:	31. detsember 2014
Aruande valuuta:	Euro (EUR)
Aruande ühikud:	tuhandetes eurodes
Ärinimi:	TALLINNA ÄRIPANGA AS
Asukoht ja aadress:	Vana-Viru 7, 10111 Tallinn
Registreerinud riik:	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev:	30. detsember 1991
Registrikood:	10237984
Register:	Tallinna Linnakohtu Äriregister
Telefon:	+372 66 88 000
Faks:	+372 66 88 001
E-mail:	info@tbb.ee

1.2 Audiitor

Audiitori nimi:	Ago Vilu
Audiitori kutse andmise aeg:	26.05.1995, litsents nr 325
Audiitориühingu ärinimi:	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitориühingu registrikood:	10142876
Audiitori asukoht ja aadress:	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

2. TEGEVUSARUANNE

2.1 Krediidasutuse Grupi kirjeldus

Tallinna Äripank (edaspidi ka „Pank“) on vanim tegutsev Eesti kommertsbank, mis alustas tegevust 1991. aastal. Tallinna Äripanga AS on äriregistris registreeritud 30.12.1991, registrikood 10237984, register Tallinna Linnakohtu Äriregister ning aktsiakapital 31.12.2014 seisuga oli 18 500 tuhat eurot. Kehtiv krediidasutusena tegutsemise litsents kannab numbrit EP-08 PO ning kehtib alates 21.01.1993. Seisuga 31. detsember 2014 puudus Tallinna Äripangal rahvusvaheline reiting.

Tallinna Äripank pakub traditsioonilisi pangateenuseid: laenude andmine (nii tavalised laenud kui ka arvelduslaenud), hoiuste kaasamine, tehingud välisvaluutaga ja väärismetallide vahendamine.

Panga tegevust finantseeritakse peamiselt omakapitali arvelt, millele lisanduvad allutatud kohustused ja Maaelu Edendamise Sihtasutuselt laenatud vahendid. Lisaks kasutatakse vahendeid, mis on Panga käsutuses tulenevalt tema põhitegevusest (hoiused, rahalised kohustused seoses maksekorraldustega ja pangavaheliste arveldustega jms).

Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ja Viru 9 ning Narvas, Kerese 4.

Tallinna Äripanga AS omab 100% osalust neljas äriühingus: TBB Liisingu AS, TBB Invest AS, Morgan Trade AS ja TBB Ferrat OÜ.

AS TBB Invest tütarettevõtte TBB Realty Bulgaria LTD ei kuulu enam Grupi koosseisu, kuna lõpetas 2014. aastal tegevuse.

Järgnevalt on toodud Tallinna Äripanga AS (edaspidi ka “Tallinna Äripank” ja “Pank”) konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute üldandmed 31.12.2014 seisuga:

Ettevõtte nimi	Aadress	Tegevusala	Registrikood	Reg. Kuupäev	Osaluse määr
Tallinna Äripanga AS	Vana -Viru 7, Tallinn	pangandus	10237984	30.12.1991	emaettevõtte
TBB Liisingu AS	Vana -Viru 7, Tallinn	liisingtegevus	10570483	16.07.1999	100%
TBB Invest AS	Vana -Viru 5, Tallinn	kinnisvaraarendus	11162243	01.09.2005	100%
Morgan Trade AS	Vana -Viru 7, Tallinn	ehitus	11169423	03.10.2005	100%
TBB Ferrat OÜ	Vana-Viru 7, Tallinn	kinnisvaraarendus	12512395	29.07.2013	100%

Tallinna Äripanga AS Grupi (IFRS mõistes) ja konsolideerimisgrupi („Krediidasutuste seaduse“ mõistes) vahel erinevusi ei ole. Sellest tulenevalt on käesolevas aruandes kasutatud läbivalt mõistet “Grupp”.

2.2 Tallinna Äripanga üldjuhtimine

Panga nõukogu

Tallinna Äripanga põhikirja järgi koosneb nõukogu vähemalt viiest liikmest. Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi aktsionäride üldkoosolek. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. Nõukogu liikmed valitakse kolmeks aastaks.

Panga nõukogu koosseis on järgmine:

- **Viljar Veski**, nõukogu esimees. Aktsiate arv: 0;
- **Arvo Sulg**, nõukogu liige. Aktsiate arv: 0;
- **Madis Kiisa**, nõukogu liige. Aktsiate arv: 0;
- **Sergei Gorny**, nõukogu liige. Aktsiate arv: 0;
- **Alexander Larionov**, nõukogu liige. Aktsiate arv: 0.

Panga juhatus

Põhikirja järgi koosneb panga juhatus vähemalt kolmest liikmest, kelle seast valitakse juhatuse esimees, kes korraldab juhatuse tegevust. Juhatus valitakse panga nõukogu poolt. Käesoleva majandusaasta aruande esitamise hetkel kuuluvad juhatusse alljärgnevad isikud, kelle volitused kestavad kuni 01.07.2015.a.:

- **Valeri Haritonov**, juhatuse esimees. Aktsiate arv seisuga 31.12.2014: 0. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 0;
- **Andrei Žukov**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2014: 160 038. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 160 038;
- **Tatjana Levitskaja**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2014: 968 626. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 968 626;
- **Sergei Elošvili**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2014: 740 835. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 740 835.

Juhatuse 18.07.2012.a. koosoleku otsusega on juhatuse vastutusvaldkonnad jagatud järgmiselt:

- juhatuse esimees **V. Haritonov** täidab tegevdirektori kohustusi ning tema kohustuste hulka kuulub muu hulgas panga üldjuhtimise ja juhatuse töö korraldamine;
- juhatuse liikme **A. Žukov**'i põhiliseks vastutusalaks on koostöö korraldamine aktsionäride ja välispartneritega;
- juhatuse liikme **T. Levitskaja** vastutusalala hulka kuuluvad finantsjuhtimine, raamatupidamine, arveldused, klienditeenindus, personaalpangandus ja kontorite töökorraldus;
- juhatuse liige **S. Elošvili** vastutab panga arengu-, laenu-, haldus- ja turundustegevuse ning infotehnoloogia toimimise eest.

Krediidikomitee, siseauditi osakond ja auditikomitee

Vastavalt Krediidiasutuste seaduse ja Audiitortegevuse seaduse nõuetele ning põhikirjale on panga nõukogu poolt moodustatud alljärgnevad üksused:

- **Krediidikomitee** on moodustatud 26.09.2006.a. Komitee ülesandeks on kõikide laenu taotlemiseks esitatud dokumentide ja muu informatsiooni läbi vaatamine ning selle alusel seisukoha vastu võtmine laenu taotleja maksevõime ja usaldusväärsuse, tema poolt pakutavate tagatiste olemasolu ja piisavuse kohta.
- **Siseauditi osakond** on moodustatud 03.07.1996 ning selle töö hõlmab kõiki panga juhtimis- ja tegevustasandeid, et tagada krediidiasutuse tegevuse efektiivsus, finantsaruandluse usaldusväärsus ning vastavus seadustele ja muudele õigusaktidele, panga juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidele ning headele pangandustavadele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni alusel.
- **Auditikomitee** moodustati AudS nõuetele vastavalt 15.06.2011 eesmärgiga tagada panga majandustegevuse vastavus panga eesmärkidele, olles nõuandev organ panga nõukogule raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, järelevalve teostamise ja panga tegevuse seaduslikkuse osas.

Aktivate- passivate juhtimise komitee, riskijuhtimise grupp, operatsiooniriskide juhtimise grupp, talituspidevuse komitee, likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp, arengugrupp

Panga juhatus on moodustanud ja kinnitatud järgnevate panga üksuste tegevuse üldpõhimõtted ja pädevuse:

- **Aktivate-passivate juhtimise komitee** moodustati 12.04.2001. Komitee ülesandeks on Grupi varade ja kohustuste juhtimine, likviidsuse-, rahastamis- ja investeerimisstrateegiate, finantsriskide juhtimine, kapitali planeerimine.
- **Riskijuhtimise grupp** moodustati 25.01.2012. Grupi ülesandeks on panga põhiriskide efektiivse juhtimissüsteemi loomine ja selle toimimise tagamine. Regulaarne monitooring, preventiivne kontroll riskide taseme jälgimise üle, finantsriskide testimine ja mõõtmine.
- **Operatsiooniriskide juhtimise grupp** moodustati 21.07.2005. Grupi ülesandeks on kontrollisüsteemi loomine, mis võimaldab adekvaatselt hinnata ja mõõta operatsiooniriskide mõju panga majandustulemustele.
- **Talituspidevuse komitee** moodustati 15.03.2007. Komitee eesmärk on süsteemi, reeglite, protseduuride ning ennetusmeetmete välja töötamine Grupi talituspidevuse tagamiseks muu hulgas kriisisituatsioonis.
- **Likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp** moodustati 15.10.2008. Grupi ülesandeks on operatiivne juhtimine ja kontroll riskijuhtimise koosseisu kuuluvate ja panga poolt kehtestatud likviidsuse normatiivaktide täitmise üle.
- **Arengugrupp** moodustati 15.10.2003. Grupi peamisteks eesmärkideks on Panga arengukava väljatöötamine ja selle täitmise monitooring, uute toodete ja teenuste väljatöötamine.

2.3 Tallinna Äripanga juhtimiskorra põhimõtted

Kehtiva krediidiasutuste seaduse alusel loetakse krediidiasutuse juhtideks nõukogu ja juhatuse liikmed.

Tallinna Äripangal kui väikest turuosa omaval ja tavapäraseid pangatooteid pakkuval pangal on väiksekoosseisuline ning lihtne juhtimisstruktuur, seoses millega ei ole tekkinud vajadust eraldi dokumendina välja töötada ja kehtestada juhtorgani liikmete valikuks värbamispõhimõtteid. Juhtorgani liikmete valikul lähtub pank krediidiasutuse seaduse §-is 48 sätestatud nõuetest:

- 1) panga juhtorgani liikmetel on krediidasutuse, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane reputatsioon;
- 2) panga nõukogu ja juhatuse liikmete koosseis on piisavalt mitmekesine ja vastab juhtorganite koosseisu mitmekesisuse põhimõtetele;
- 3) panga juhtorgani liikmeteks ei ole isikud, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima;
- 4) juhtorgani liikmete valimisel on tema usaldusväärsust, sobivust ja nõuetele vastavust kinnitavad andmed ja dokumendid eelnevalt esitatud Finantsinspeksioonile.

Juhtorgani liikmete tegelikud teadmised, oskused ja asjatundlikkus vastavad krediidasutuste seaduse nõuetele.

Tallinna Äripangal on väiksekoosseisuline ning lihtne juhtimisstruktuur, seoses millega ei ole tekkinud vajadust eraldi dokumendina välja töötada ja kehtestada mitmekesisuspoliitikat seoses juhtorgani liikmete valikuga, mis sisaldaks eesmäärke, sihtmärke ning ulatus, mil määral kõnealused eesmärgid ja sihtmärgid on saavutatud. Juhtorgani liikmete valikul lähtub pank krediidasutuse seaduse §-is 48 sätestatud nõuetest.

Panga nõukogu ja juhatuse liikmete koosseis on piisavalt mitmekesine ja vastab seaduses sätestatud juhtorganite koosseisu mitmekesisuse põhimõtetele.

2.4 Tallinna Äripanga suuremad aktsionärid

Leonarda Invest AS omab Tallinna Äripangas 48,29% osalust, ülejäänud aktsionäridel on kõigil eraldiseisvalt alla 10% osalusest. Aktsiad jagunevad järgmiselt:

Aktsionär	Riik	Aktsiate arv seisuga 31.12.2014	Osaluse %	Aktsiate arv aastaruande koostamise ajal	Osaluse %
Leonarda Invest AS	Eesti	8 933 606	48,29%	8 933 606	48,29%
Muud aktsionärid		9 566 394	51,71%	9 566 394	51,71%
Kokku		18 500 000	100,00%	18 500 000	100,00%

2.5 2014. aasta tulemuste ülevaade

Kriisiolukord Ukrainas ja Euroopa Liidu poolt Venemaa suhtes kehtestatud majandussanktsioonid on mõjutanud Tallinna Äripanga Grupi 2014. aasta finantsnäitajaid. Ühe Venemaa korrespondentpanga finantsseisundi halvenemise tõttu on maha kantud nõuded selle panga vastu summas 3 330 tuhat eurot.

Vaatamata tulukuse langemisele töötab Grupp stabiilselt. Seda tõendab asjaolu, et Grupi tegevus on vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Kasumiaruande analüüs

Tallinna Äripanga Grupi 2014. aasta auditeeritud kahjum moodustas -1 686 tuhat eurot, 2013. aasta kasum oli 2 068 tuhat eurot.

Grupi kogutulud langesid eelmise aastaga võrreldes 8,1% ja moodustasid 6 638 tuhat eurot. Eelmise aasta kasumile ja kogutuludele avaldas olulist mõju kolmandas kvartalis saadud ühekordne viivis (vt lisa 26).

Intressitulu kasvas eelmise aastaga võrreldes 20,7% ja moodustas 2 782 tuhat eurot (vt lisa 19). Intressitulud laenudelt kasvasid 29,0% võrra ja moodustasid 1 280 tuhat eurot, liisingutegevusest intressitulu kasvas rohkem kui 2,3 korda ja ulatus 326 tuhande euroni, mis oli tingitud laenu- ja liisinguportfelli mahu ja keskmise intressimäära kasvust 2014. aastal. Intressitulu pangadeposiitidelt langes 1,6% ja ulatus 1 139 tuhande euroni. Panga tähtajaliste ja üleöödeposiitide keskmised jäägid langesid eelmise aastaga võrreldes 24,3%.

Intressikulu vähenes eelmise aastaga võrreldes 4,4% ja moodustas 678 tuhat eurot (vt lisa 20). Intressikulu hoiustelt langes kokku 5,9%. Hoiuste intressikulu vähenemine oli tingitud keskmise intressimäära langusest (31.12.2014 -1,66%; 31.12.2013 -1,73%). Intressikulu laenudelt võrreldes eelmise aastaga oluliselt ei muutunud.

Kokkuvõttes kasvas Grupi neto intressikasum 31,8% ja ulatus 2 104 tuhande euroni.

Teenustasutulu vähenes võrreldes eelmise aastaga 2,8% ja moodustas 2 285 tuhat eurot, mis oli peamiselt seotud väärismetallitehingutest saadavate teenustasutulude vähenemisega (vt lisa 21). Teenustasutulu (v.a. väärismetallitehingutest saadav tulu) kasvas 13,9%. Teenustasutulude struktuuris olid kõige olulisemad:

- maksetega seotud teenustasud 54,9% (2013: 49,0%);
- pangakaartidega seotud teenustasud 10,5% (2013: 9,2%).
- väärismetallitehingutega seotud teenustasud 7,8% (2013: 21,3%).

Teenustasukulu kasvas 6,9% ja moodustas 740 tuhat eurot (vt lisa 22). Teenustasukulu struktuuris saab välja tuua kolm olulisemat gruppi:

- maksetega seotud teenustasud 38,0% (2013: 38,7%);
- andmetöötluse teostamise tasu 32,2% (2013: 31,1%);
- kaarditeenustega seotud tasud 23,5% (2013: 22,0%).

Grupi neto teenustasud langesid 6,8% ja moodustasid 1 545 tuhat eurot.

Puhas finantstulu kasvas võrreldes 2013. aastaga 28,2% võrra ja moodustas 1 036 tuhat eurot. Finantstulude suurenemise põhjuseks oli valuutavahetustehingute mahu kasv (vt lisa 23).

Kinnisvarainvesteeringute ümberhindluse kasum moodustas 2014. aastal 93 tuhat eurot (2013. a kasum 351 tuhat eurot) (vt lisa 11).

Administratiivkulud kasvasid aastaga 1,2% moodustades 2 597 tuhat eurot. Kulude struktuuris oli suurimaks kuluallikaks personalikulu ja nende osakaal moodustas 79,8% administratiivkuludest (eelmisel aastal 78,9%).

Muud tegevustulud langesid võrreldes eelmise aastaga 3,7 korda ja moodustasid 341 tuhat eurot, mis oli seotud ühekordse saadud viivisega 2013. aastal (vt lisa 26).

Muud tegevuskulud moodustasid 569 tuhat eurot (eelmisel aastal 735 tuhat eurot) (vt lisa 27). Muude kulude languse põhjuseks oli kulla odavnemisest saadud kahjumi oluline vähenemine võrreldes eelmise aastaga.

Bilansi analüüs

Tallinna Äripanga Grupi bilansimaht seisuga 31. detsember 2014 kasvas aasta algusega võrreldes 8,1%, moodustades 192 245 tuhat eurot. See oli peamiselt seotud võlgnevused klientidele kasvuga.

Laenutegevus

Grupi nõuded klientidele moodustasid 31 903 tuhat eurot ja kasvasid aastaga 25,8% (vt lisa 7). Nõuded klientidele on muutunud kliendisektorite lõikes järgmiselt: nõuded eraisikutele langesid 32,5%, nõuded juriidilistele isikutele kasvasid 34,4%. Laenuportfelli kvaliteet on 2014. aastal paranenud. Laenukahjumite katteks moodustatava reservi bilansiline saldo vähenes aastaga 298 tuhande euro võrra ehk 81,2% peamiselt lootusetute nõuete mahakandmise tulemusena (vt lisa 7).

Finantseerimine

Grupi võlgnevus krediidasutustele koosnes teiste pankade nõudmiseni hoiustest ja moodustas 2014. aasta lõpus 2 463 tuhat eurot (eelmisel aastal 4 tuhat eurot) (vt lisa 12).

Võlgnevused klientidele moodustasid 31. detsember 2014 seisuga 155 302 tuhat eurot ja kasvasid aasta algusega võrreldes 8,7% võrra (vt lisa 13). Hoiuste muudatused kliendisektorite lõikes olid järgmised: võlgnevused eraisikutele kasvasid 24,3%, võlgnevused juriidilistele isikutele langesid 3,9%.

Muud võlad kasvasid 18,9%, mis olid seotud Maaelu Edendamise Sihtasutuselt ja KredEx Sihtasutuselt kaasatud laenuressursside mahu kasvuga (vt lisa 14). Grupi ja Maaelu Edendamise Sihtasutuse koostöö eesmärgiks on parandada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate võimalusi kaasata finantsvahendeid, tagada nende võimaluste rakendatus üldistes huvides. 2014. aastal alustas pank koostööd KredEx Sihtasutusega stardilaenude väljastamiseks. Koostöö eesmärgiks on alustavate ettevõtjate finantseerimisvõimaluste ühine parandamine. Pank finantseerib Sihtasutuselt saadavate rahaliste vahendite arvelt ettevõtjate äritegevust. Seisuga 31. detsember 2014 moodustas võlgnevus KredEx Sihtasutusele 22 tuhat eurot.

2.6 Tallinna Äripanga arengusuunad 2015. aastaks

Grupi stabiilset arengut tagavad järgmised väärtused:

Usaldusväärsus ja lugupidamine – personaalne lähenemine

Innovatiivsus – uudsus/kreatiivsus

Ausus – vastutustundlikkus

Meeskonnatöö – koostöövalmidus, professionaalne eetika

2015. aastaks on Tallinna Äripanga Grupi peamised strateegilised suunad järgmised:

- klientide arvu stabiilne kasv;
- krediidiportfelli kasv;
- krediidiportfelli konkurentsivõime ja kvaliteedi tõstmine;
- intressimäärade ja tariifide paindlik lähenemine;
- grupi aktive stabiilne ja järjepidev kasv;
- uute IT tehnoloogiate juurutamine;
- efektiivse personalipoliitika läbiviimine.

2.7 Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem hõlmab Tallinna Äripanga Grupi tegevust tervikuna. Sisekontrollisüsteem on nõukogu, juhatuse ja personali kooskõlastatud tegevus, mille ülesandeks on tagada üldiste püstitatud eesmärkide võimalikult efektiivne saavutamine, aruandluse korrektsus ning kehtivate õigusnormide täitmine. Sisekontrollisüsteemi olemasolu ja funktsioneerimise eest vastutab Panga juhatus.

Iga juhtimistasand täidab sisekontrollisüsteemis oma kindlaid ülesandeid. Nõukogu teostab järelevalvet Panga ja tütarettevõtete tegevuse üle, jälgides juhatuste tööd, kehtestades konsolideerimisgrupi strateegia ning üldised riskijuhtimise põhimõtted.

Juhatus ülesanne on igapäevase äritegevuse korraldamine, sealhulgas iga juhtimistasandi pädevuse määratlemine, ametijuhendite ja sisemiste eeskirjade kehtestamine. Juhatus liikmed kannavad samuti vastutust kehtivate tegevuskavade ja protseduuride täitmise eest.

Grupis on igapäevategevuste ja riskijuhtimise vastavuse kontrollimiseks loodud siseauditi osakond. Siseauditi osakonna eesmärgiks on varade säilimise jälgimine, Panga aktsionäride, hoiustajate ja kreditoride huvide kaitsmine ning Grupi tegevust reguleerivatest õigusaktidest ja heast pangandustavast kinnipidamise jälgimine. Oma eesmärgi saavutamiseks täidab siseauditi osakond ülesandeid, milleks on muuhulgas sisedokumentide kontrollimine, Grupi töös esinevate puuduste tuvastamine, sisekorraeeskirjade rikkumiste, ülesannete täitmata jätmiste ja volituste ületamise juhtumite uurimine ning neile tähelepanu juhtimine ja ettepanekute tegemine nimetatud puuduste kõrvaldamiseks. Siseauditi osakond tegutseb vastavalt Tallinna Äripanga nõukogu poolt kinnitatud tööplaanile.

2.8 Dividendipoliitika

Tallinna Äripanga Grupp on oma usaldusväarsuse tagamiseks kohustatud pidevalt järgima Eesti Panga poolt kehtestatud regulatiivseid nõudeid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud usaldusnormatiive ning Euroopa Keskpanga 28.01.2015.a. soovitusi dividendi jaotamise põhimõtete kohta (EKP/2015/2). Seetõttu Tallinna Äripanga dividendipoliitika lähtub konservatiivsetest ja usaldusväärsetest eeldustest, et pärast mis tahes jaotust saaks täita kehtivaid kapitalinõudeid. Kehtiva Krediidiasutuste seaduse alusel maksimaalse jaotatava summa arvutamise kord kehtestab Eesti Pank.

2.9 Tasustamise põhimõtted

Tallinna Äripanga AS-i töötasu struktuur koosneb järgmistest osadest: põhitöötasu, tulemustasu, ühekordsed preemiad ja muud soodustused. Tallinna Äripanga AS-i tasustamise põhimõtted kinnitab nõukogu. Põhimõtted tuginevad efektiivsel tulemustele orienteeritud töökultuuril koos kvaliteetse riskijuhtimisega, arvestades kapitali piisavust ja vajalikku likviidsust. Tallinna Äripanga AS-is toimub töötajate töö tasustamine valdavalt põhitöötasu baasil. Juhatuse liikmetele ja töötajatele tulemustasu 2014. aastal ei ole makstud (vt lisa 24). Siseauditi osakond kontrollib ja hindab üks kord aastas krediidiasutuse juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtete vastavust Krediidiasutuste seaduses sätestatud nõuetele.

2.10 Suhtarvud

Järgnevalt on esitatud olulisemad suhtarvud, mis iseloomustavad Grupi tegevust 2014. ja 2013. aastal. Seejuures on keskmised bilansilised näitajad võetud eelmise aasta lõpu ning aruande aasta iga kvartali lõpu vastavate andmete aritmeetilise keskmisena. Kasumiaruande näitajate puhul lähtutakse aruandeaasta tegelikest andmetest.

Suhtarvud	31.12.2014	31.12.2013
1. ROE	-8,44%	11,10%
2. EM	9,58	8,86
3. PM	-25,39%	28,63%
4. AU	3,47%	4,38%
5. ROA	-0,88%	1,25%
7. EPS	-0,11	0,14

Suhtarvud on arvutatud järgmiste valemite alusel:

1. Omakapitali tootlus (ROE):	Puhaskasum (kahjum) / omakapital (%)
2. Omakapitali kordaja (EM):	Aktivad / omakapital
3. Puhastootlus (PM):	Puhaskasum (kahjum) / kogutulud* (%)
4. Vara tootlikkus (AU):	Kogutulud / aktivad (%)
5. Koguvara tulutase (ROA):	Puhaskasumi suhe koguvarasse %
7. Tulu aktsia kohta (EPS):
(EUR)	Puhaskasum (kahjum) / keskmine aktsiate arv

*Kogutulud on kasumiaruandes kajastuvate kõikide tulude summa.

2.11 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud bilansid 2010-2014

	(tuhandetes eurodes)				
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Sularaha	622	1 456	2 045	242	1 663
Nõuded	178 233	161 628	127 267	161 752	95 843
Muu vara	1 315	2 230	2 216	2 091	1 481
Aktsiad ja muud väärtpaberid	13	13	13	13	13
Materiaalne põhivara	2 046	2 200	2 320	3 075	2 348
Kinnisvarainvesteeringud	10 016	10 315	9 815	8 958	8 308
AKTIVA (VARAD) KOKKU	192 245	177 842	143 676	176 131	109 656
Võlgnevus	164 746	148 798	111 239	88 912	84 182
Muud kohustused ja viitvõlad	2 856	3 503	8 702	64 316	3 166
Allutatud kohustused	6 589	5 801	6 063	6 183	5 988
Kohustused kokku	174 191	158 102	126 004	159 411	93 336
Omakapital kokku	18 054	19 740	17 672	16 720	16 320
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	192 245	177 842	143 676	176 131	109 656

2.12 Kohtuvaidlused

Seisuga 31. detsember 2014 ei ole Tallinna Äripangal ning temaga ühisesse konsolideerimisgruppi kuuluvatel AS-il TBB Liising, AS-il Morgan Trade, AS-il TBB Invest ning TBB Ferrat OÜ-l ühtegi kohtu- ega arbitraažimenetluses olevat asja, millest võiks tulevikus Grupi ettevõtetele tekkida olulist kahju.

2.13 Avalikustatav teave

Käesolevas jaos on toodud avalikustamisele kuuluv informatsioon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (edaspidi pangandusmäärus). Vastavalt pangandusmäärusele ja Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele (IFRS) riskijuhtimise avalikustamisele kuuluv informatsioon on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“.

Tallinna Äripanga AS Grupi (raamatupidamise mõistes) ja konsolideerimisgrupi (usaldatavusnõuete mõistes) erinevusi ei ole. Kasutatavaks konsolideerimise meetodiks on konsolideerimine täies ulatuses. Tallinna Äripanga Grupil puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks emaettevõtja ja tütarettevõtjate vahel.

Tallinna Äripanga Grupp on oma usaldusväarsuse tagamiseks kohustatud pidevalt järgima Eesti Panga poolt kehtestatud regulatiivseid nõudeid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud usaldusnormatiive. Määrus (EL) nr 575/2013 (Basel III) võeti Euroopa Liidus asutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid käsitleva ühtse eeskirjade kogumikuna vastu 2013. aasta juunis. Regulatiivsete nõuete muutusi arvestades kehtivad alates 2014. aastast järgmised nõuded:

- omavahendite minimaalsuurus;
- omavahendite suhtarvud (kapitali adekvaatsus);
- likviidsus (likviidsuskatte nõue ja stabiilne rahastamine);
- finantsvõimendus;
- kohustuslik reserv, muud reservid;
- investeringute piirangud;
- riskide kontsentratsioon.

Normatiivide mittetäitmine võib kaasa tuua panga tegevuse piiramise või tegevusloa kehtetuks tunnistamine. Juhtkonna hinnangul on Grupi tegevus vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Omavahendite ja omavahendite nõuete arvutamise põhimõtted

01.01.2014 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (Basel III).

Omavahendid

Vastavalt pangandusmäärusele koosnevad krediidasutuse või konsolideerimisgrupi omavahendid esimese ja teise taseme omavahenditest.

Esimese taseme omavahendid koosnevad esimese taseme põhiomavahenditest ja täiendatavatest esimese taseme omavahenditest.

Tallinna Äripanga Grupi esimese taseme põhiomavahendite koosseisu kuuluvad:

- a) sissemakstud kapitaliinstrumendid ehk aktsiakapital;
- b) jaotamata kasum;
- c) muud reservid;

Punktides a–c osutatud kirjeid tunnustatakse esimese taseme põhiomavahenditena ainult siis, kui krediidasutus saab neid piiramatult ja viivitamatult kasutada, et katta riskid või kahju kohe, kui need tekivad.

Punkti b kohaldamisel võib krediidasutus kajastada aruandeperioodi vahekasumit ei või aastakasumit esimese taseme põhiomavahendites enne, kui ta on teinud ametliku otsuse, millega kinnitatakse aruandeaasta lõplik kasum, ainult pädeva asutuse eelneval loal.

Kapitaliinstrumendid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud pangandusmääruse artiklis 28 sätestatud tingimused. Näiteks instrumendid on otseselt emiteerinud krediidasutus pärast kõnealuse krediidasutuse omanike heakskiitu, instrumentide eest on täielikult tasutud ja krediidasutus ei rahasta nende ostu otseselt ega kaudselt.

Pangandusmäärus näeb ette esimese taseme põhiomavahenditest mahaarvamiste rakendamist, näiteks, jooksva majandusaasta kahjum, immateriaalsed varad.

Täiendavaid esimese taseme omavahendeid Tallinna Äripanga Grupp ei oma.

Tallinna Äripanga Grupi **teise taseme omavahendite** koosseisu kuulub allutatud kohustus.

Teise taseme omavahenditena võetud allutatud kohustus on rahalise sissemaksena antud täielikult üle Grupi käsutusse.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele võib allutatud kohustuse arvata krediidiasutuse teise taseme omavahendite koosseisu, kui see vastab järgmistele tingimustele:

- 1) krediidiasutus ei anna tagatist selle kohustuse täitmiseks;
- 2) kohustuse tagasimaksmise tähtaeg on vähemalt viis aastat või kohustuse tagasimaksmise nõudest tuleb ette teatada vähemalt viis aastat;
- 3) kohustus ei sisalda tingimust, mille kohaselt tekib krediidiasutusel kohustus teatud asjaolude korral see ennetähtaegselt tagasi maksta, välja arvatud krediidiasutuse lõpetamise korral.

Kõik nimetatud tingimused on Tallinna Äripanga poolt täidetud.

16. märtsil 2015. sai Tallinna Äripanga Grupp Finantsispektsiooni nõusoleku aktsikapitali suurendamiseks allutatud laenu lepingust tuleneva nõude ja aktsiate väljalaskehinna tasaarveldamise teel.

Seoses Basel III raamistikus sätestatud regulatiivsete nõuete muutustega on alates 2014. aastast muutunud kapitali adekvaatsuse raporteerimine. 2014. aasta näitajad on kajastatud kehtivatele nõuetele kohaselt (Basel III). 2013. aasta vastavad näitajad on kajastatud sel perioodil kehtinud nõuete kohaselt (Basel II).

	Basel III	Basel II
Omavahendite arvestus tuhandetes eurodes	31.12.2014	31.12.2013
1. Esimese taseme omavahendid		
1.1 Sissemakstud aktsiakapital	18 500	14 684
1.2 Kasumi arvel moodustatud reservid	781	683
1.3 Eelmiste perioodide jaotamata kasum	459	2 305
1.4 Kinnisvarainvesteeringute eelmiste perioodide realiseerimata kasum *	-	-3 893
1.5 Aruandeperioodi kasum/kahjum	-1 686	2 068
Esimese taseme omavahendid kokku	18 054	15 847
2. Teise taseme omavahendid		
2.1 Allutatud kohustused	3 807	4 640
2.2 Kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osa *	-	1 752
Teise taseme omavahendid kokku	3 807	6 392
3. Mahaarvamised (-)		
4. Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	21 861	22 239

* seoses Baseli III raamistikus regulatiivsete nõuete muutustega omavahendite arvutamisel ei ole sätestatud.

Omavahendite nõuded

	Basel III	Basel II*
	31.12.2014	31.12.2013
Kapitalinõuded tuhandetes eurodes		
Krediidiriskide kapitalinõuded standardmeetodil		
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	36 293	4 454
Äriühingud	7 156	557
Jaenõuded	812	74
Kinnisvaraga tagatud nõuded	22 706	1 958
Viivitatud nõuded	2 109	103
Eriti suure riskiga seotud kirjed	1 825	-
Muud varad	12 915	1 388
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	83 816	8 534
Valuutariski kapitalinõue	3 550	103
Operatsiooniriski kapitalinõuded		
Operatsioonirisk baasmeetod	7 686	619
Operatsiooniriski kapitalinõuded kokku	7 686	619
Kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	95 052	9 256

*kapitalinõude määr oli 2013. aastal 10% riskpositsiooni väärtusest.

Kapitali adekvaatsus

Kapitali adekvaatsus väljendab panga omavahendite piisavust krediidiriski, tururiski ja operatsiooniriski katmiseks ning vastavust krediidiasutuse majandustegevusest. Alates 2014. aasta algusest on Euroopa Liidus kehtinud pankadele ühtne kapitalinõue (baasnõue), kuid lisaks sellele Eesti kehtestatud täiendavad kapitalipuhvri nõuded:

- kapitali säilitamise puhver 2,5%;
- süsteemse riski puhver 2,0%.

Normatiiv	Baasnõuded	Eestis kehtivad kapitalinõuded
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1 Capital ratio)	4.5%	9.0%
Esimese taseme omavahendite suhtarv (TIER 1 Capital ratio)	6.0%	10.5%
Koguomavahendite suhtarv	8.0%	12.5%

	Basel III	Basel II*
Täitmine	31.12.2014	31.12.2013
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1 Capital ratio)	18.99%	-
Esimese taseme omavahendite suhtarv (TIER 1 Capital ratio)	18.99%	-
Koguomavahendite suhtarv	23.00%	24.03%

*Kapitali adekvaatsuse määr oli 2013. aastal omavahendite kogusumma ja 10-ga korrutatud kapitalinõuete kogusumma suhe protsentides.

Krediidiriski kapitalinõude arvutamine

Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel kasutab Tallinna Äripanga Grupp standardmeetodit. Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodi alusel on riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutis. Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediidikvaliteedi astme või mõlema alusel.

Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded riskipositsioonide klassidesse ja jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks krediidikvaliteedi astmesse. Krediidikvaliteedi aste määratakse krediidikvaliteedi reitinguagentuuri poolt antud välisreitingu alusel. Välisreitingu puudumisel kasutab Grupp pangandusmääruse kohaselt kinnitatud riskikaalusid.

Seoses Baseli III raamistikus sätestatud regulatiivsete nõuete muutustega on alates 2014. aastast muutunud kapitali adekvaatsuse raporteerimine. 2014. aasta näitajad on kajastatud kehtivatele nõuetele kohaselt (Basel III). 2013. aasta vastavad näitajad on kajastatud sel perioodil kehtinud nõuete kohaselt (Basel II).

Grupi krediidiriski kapitalinõude arvutamiseks seisuga 31. detsember 2014 ja 2013 on võetud arvesse nii bilansilised varad kui ka bilansivälised kohustused.

Bilansiline ja bilansiväline riskipositsioonid (seisuga 31.12.2014 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass / riskikaal	Koguriski positsioon	Allahindlused ja korrigeerimised	Krediidiriski maandamise tehnikad- asendusmõjuga	Riskiposi-tiooni täielikult korrigeeritud väärtus	Bilansiväliste kirjete riskipositsiooni täielikult korrigeeritud väärtuse jaotus ümberhindlustegirite lõikes			Riskipositsiooni väärtus	Riskiga kaalutud vara enne VKE toetuskoefitsiendi kohaldamist	Riskiga kaalutud vara pärast VKE toetuskoefitsiendi kohaldamist
					0%	20%	50%			
Keskvalitsus ja keskpangad	7 163	-	-	7 163	-	-	-	7 163	-	-
0%	-	-	-	7 163	-	-	-	7 163	-	-
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	137 300	-	960	138 260	-	3	710	137 903	36 293	36 293
0%	-	-	-	967	-	3	710	609	-	-
20%	-	-	-	126 251	-	-	-	126 252	25 251	25 251
100%	-	-	-	11 042	-	-	-	11 042	11 042	11 042
Äriühingud	7 475	-	-203	7 272	-	-	-	7 272	7 156	7 156
20%	-	-	-	145	-	-	-	145	29	29
100%	-	-	-	7 127	-	-	-	7 127	7 127	7 127
Jaenõuded	2 262	-69	-757	1 436	136	82	303	1 083	812	812
75%	-	-	-	1 436	136	82	303	1 083	812	812
Kinnisvaraga tagatud nõuded	25 214	-	-	25 214	595	5	1 769	23 730	22 706	22 706
35%	-	-	-	1 575	-	-	-	1 575	551	551
100%	-	-	-	23 639	595	5	1 769	22 155	22 155	22 155
Viivituses nõuded	1 406	-	-	1 406	-	-	-	1 406	2 109	2 109
150%	-	-	-	1 406	-	-	-	1 406	2 109	2 109
Eriti suure riskiga seotud kirjed	1 296	-	-	1 296	10	86	-	1 217	1 825	1 825
150%	-	-	-	1 296	10	86	-	1 217	1 825	1 825
Muud kirjed	13 897	-	-	13 897	-	-	-	13 897	12 915	12 915
0%	-	-	-	982	-	-	-	982	-	-
100%	-	-	-	12 915	-	-	-	12 915	12 915	12 915
KOKKU	196 013	-69	0	195 944	741	176	2 782	193 671	83 816	83 813

Bilansiline positsioon (seisuga 31.12.2013 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahindlus	Krediidiriski maandamine		Korri-geeritud riskiposit-sioon	Riski-kaal	Kapitali-nõuded*
			Välja-minek	Sisse-tulek			
Keskvalitsus ja keskpangad	6 088	-	-	-	6 088	-	-
I krediitkvaliteedi aste	6 088	-	-	-	6 088	0%	-
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	128 386	-	-	-	128 386		4 454
I krediitkvaliteedi aste	104 813	-	-	-	104 813	20%	2 097
III krediitkvaliteedi aste	23 573	-	-	-	23 573	100%	2 357
Äriühingud	5 573	-	-4	-	5 569		557
III krediitkvaliteedi aste	5 573	-	-4	-	5 569	100%	557
Jaenõuded	848	-19	-1	-	828		62
I krediitkvaliteedi aste	848	-19	-1	-	828	75%	62
Kinnisvaraga tagatud nõuded	19 898	-	-	-	19 898		1 916
I krediitkvaliteedi aste	1 138	-	-	-	1 138	35%	40
III krediitkvaliteedi aste	18 760	-	-	-	18 760	100%	1 876
Viivituses nõuded	1 382	-348	-	-	1 034		103
I krediitkvaliteedi aste	413	-348	-	-	65	50%	3
II krediitkvaliteedi aste	907	-	-	-	907	100%	91
III krediitkvaliteedi aste	62	-	-	-	62	150%	9
Muud varad	16 034	-	-	-	16 034		1 388
I krediitkvaliteedi aste	1 923	-	-	-	1 923	0%	-
II krediitkvaliteedi aste	283	-	-	-	283	20%	6
VI krediitkvaliteedi aste	13 828	-	-	-	13 828	100%	1 382
KOKKU	178 209	-367	-5	-	177 837		8 480

*krediidiriski kapitalinõude määr oli 2013. aastal 10% riskiga kaalutud vara väärtusest.

Bilansiväline positsioon (seisuga 31.12.2013 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümber hindlus-tegurid	Korri-geeritud riskipo-sitsioon	Riski-kaal	Kapitali-nõuded*
		Välja-minek	Sisse-tulek				
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	6	-6	-	-	-	-	-
I krediitkvaliteedi aste	6	-6	-	50%	0	20%	-
Jaenõuded	1 199	-676	-	-	155	-	12
I krediitkvaliteedi aste	155	-	-	0%	0	75%	-
I krediitkvaliteedi aste	97	-1	-	20%	19	75%	2
I krediitkvaliteedi aste	947	-675	-	50%	136	75%	10
Kinnisvaraga tagatud nõuded	1 786	-	-	-	425	-	42
I krediitkvaliteedi aste	932	-	-	0%	-	100%	-
II krediitkvaliteedi aste	6	-	-	20%	1	100%	-
III krediitkvaliteedi aste	848	-	-	50%	424	100%	42
KOKKU	2 991	-682	-	0%	580	0%	54

*krediidiriski kapitalinõude määr oli 2013. aastal 10% riskiga kaalutud vara väärtusest.

Teave positsioonide geograafilise jaotumise ja liigitamine majandusharudesse on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“.

Tururisk

Tururisk kujutab endast kahjumi võimalust, mis on põhjustatud ebasoodsatest finantsturgude liikumistest – valuutakursside, intressimäärade, väärtpaperite ja väärismetallide väärtuse muutustest. Tururisk omab makroökonomilist iseloomu. Tururiskist on mõjutatavad enamuse pangateenustest, sh. laenud, hoiused ja tuletisinstrumendid.

Grupi jaoks eksisteerib 2 peamist tururiski:

- 1) valuutarisk;
- 2) intressimäära risk (on toodud raamatupidamise aastaaruande lisa 4 „Riskijuhtimine“).

Alljärgnevides tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused euro ekvivalendis.

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (seisuga 31.12.2014 tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							0
Sularaha ja nõuded keskpangale	7 673	88	2	20	1	1	7 785
Nõuded krediitiasutustele	55 008	79 823	526	1 501	101	258	137 217
Nõuded klientidele-neto	33 708	145	-	-	-	-	33 853
Väärtpaperid	13	-	-	-	-	-	13
Kinnisvarainvesteeringud	10 016	-	-	-	-	-	10 016
Materiaalne põhivara	2 046	-	-	-	-	-	2 046
Muu vara	909	76	-	-	-	-	985
Kuld	330	-	-	-	-	-	330
Varad kokku	109 703	80 132	528	1 521	102	259	192 245
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	403	2 060	-	-	-	-	2 463
Hoiused	87 354	72 554	608	1 497	53	217	162 283
Allutatud laen	-	6 589	-	-	-	-	6 589
Muud kohustused	780	2 034	-	42	-	-	2 856
Kohustused kokku	88 537	83 237	608	1 539	53	217	174 191
Omakapital kokku	18 054	-	-	-	-	-	18 054
Omakapital ja kohustused kokku	106 591	83 237	608	1 539	53	217	192 245
Bilansiline netopositsioon	3 112	-3 105	-80	-18	49	42	-
Bilansiväline netopositsioon	-1 820	-	-	-	-	-	-1 820

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (seisuga 31.12.2013 tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	7 414	113	3	9	1	4	7 544
Nõuded krediitiasutustele	67 344	57 328	778	2 308	247	239	128 244
Nõuded klientidele-neto	26 495	798	-	-	-	3	27 296
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Kinnisvarainvesteeringud	10 315	-	-	-	-	-	10 315
Materiaalne põhivara	2 200	-	-	-	-	-	2 200
Muu vara	1 796	142	-	-	-	-	1 938
Kuld	292	-	-	-	-	-	292
Varad kokku	115 869	58 381	781	2 317	248	246	177 842
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Hoiused	96 142	49 156	777	2 287	153	279	148 794
Allutatud laen	-	5 801	-	-	-	-	5 801
Muud kohustused	618	2 880	5	-	-	-	3 503
Kohustused kokku	96 763	57 838	782	2 287	153	279	158 102
Omakapital kokku	19 740	-	-	-	-	-	19 740
Omakapital ja kohustused kokku							
kokku	116 503	57 838	782	2 287	153	279	177 842
Bilansiline netopositsioon	-634	543	-1	30	95	-33	0
Bilansiväline netopositsioon	-2 039	-	-	-	-	-	-2 039

Valuutariski kapitalinõude arvanded (tuhandetes eurodes)

Kogu välisvaluuta avatud netopositsiooni arvutamiseks summeeritakse eraldi välisvaluutade pikad ja lühikesed avatud positsioonid, mis on konverteeritud eurodesse. Neist absoluutväärtuselt suuremale liidetakse kulla netopositsioon (absoluutväärtusena). Kui avatud valuuta netopositsioon ületab 2%-list omavahendite taset, võetakse see arvesse kapitali adekvaatsuse arvestamisel. Grupi varad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses.

Valuuta	31.12.2014			31.12.2013		
	pikk	lühike	positsioon/ oma- vahendid	pikk	lühike	positsioon/ oma- vahendid
USD	-	3105	14.2%	543	-	2.4%
CHF	47	-	0.2%	-	105	0.5%
GBP	-	80	0.4%	-	1	0.0%
SEK	49	-	0.2%	95	-	0.4%
RUB	-	18	0.1%	30	-	0.1%
LVL	-	-	-	65	-	0.3%
CAD	-	17	0.1%	-	-	-
Muud	12	-	0.1%	7	-	0,0%
Kokku avatud valuuta positsioonid	108	3 220	-	740	106	-
Avatud valuuta netopositsioon	3 220	-	14.7%	740	-	3.3%
Kulla netopositsioon	330	-	1.4%	292	-	1.3%
Kogu välisvaluuta avatud positsioon	3 550	-	16.2%	1032	-	4.6%
Valuutariski kapitalinõue määr	8%	-	-	8%	-	-
Koefitsient valuutariski kapitalinõue arvutamisel	12,5	-	-	1,25	-	-
Kokku valuutariski kapitalinõue	3 550	-	-	103	-	-

Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamine

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel III ja Basel II kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul on operatsiooniriski kapitalinõue 15% Grupi põhitegevuse puhastulust. Operatsiooniriski juhtimise poliitika on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“.

Pangandusmääruse kohaselt peavad kõik krediidasutused täitma üldist likviidsuskatte nõuet. **Likviidsuskatte nõue** võrdub krediidasutuse likviidsuspuhvri suhtega tema likviidsete vahendite netoväljavoolu 30 kalendripäeva pikkuse stressiperioodi jooksul ning seda väljendatakse protsendina. Arvestamisel kasutatav likviidsuspuhver on krediidasutuse nõuetekohaselt hoitavad likviidsed varad, likviidsete vahendite netoväljavool on summa, mis saadakse krediidasutuse likviidsete vahendite sissevoolu mahaarvamisel tema likviidsete vahendite väljavoolust, kusjuures raha netoväljavoolu arvutamisel ei tohi sissevoolu arvesse võtta rohkem kui 75% ulatuses raha väljavoolust. Krediidasutuste likviidsuskattekindaja (LCR) peab ületama 100%.

Likviidsuskatte nõude täitmine

(tuhandetes eurodes)	2014
Näitaja	
Likviidsed varad	7 785
Vahendite väljavool	18 108
Vahendite sissevool	119 585
Likviidsete vahendite piiristatud sissevool	13 581
Likviidsete vahendite netoväljavool	4 527
Likviidsuskattekindaja	171.97%

Krediidasutused peavad tagama, et pikaajalised kohustused oleksid nii tava- kui ka stressiolukorras erinevate stabiilse rahastamise instrumentidega asjakohaselt kaetud, s.t. et vähemlikviidsete varade finantseerimiseks peavad olema leitud stabiilsed finantseerimisallikad. **Stabiilse rahastamise kattekordaja** (NSFR) arvestuse eesmärk on hinnata, kas pangal on vähemlikviidsete varade (pikaajaliste nõuete ja muude varade) katteks piisavalt pikaajalisi finantseerimisallikaid. Stabiilse rahastamise kattekordaja arvutatakse pikaajaliste finantseerimisallikate ja vähemlikviidsete varade suhtena. Stabiilse rahastamise kattekordaja määr ei ole õigusaktiga kehtestatud.

Pangandusmäärusega nähakse krediidasutustele ette nõue arvutada finantsvõimenduse määr. **Finantsvõimenduse määr** võrdub esimese taseme omavahendite ja riskipositsiooni näitaja jagatisega ning väljendatakse protsendina. Krediidasutused arvutavad finantsvõimenduse määra kuu finantsvõimenduse määrade lihtsa aritmeetilise keskmisena ühe kvartali jooksul. Finantsvõimenduse määra eesmärk on katta ülemäärase finantsvõimenduse risk (risk, mis tuleneb krediidasutuse liiga kiirest kohustuste kasvust) ja toimida kaitsemeetmena riskitundlikele omavahendite nõuetele. Vaatamata sellele, et finantsvõimenduse määr ei ole õigusaktiga kehtestatud, 2014. aasta jaanuaris jõudis Baseli komitee lõpliku otsuseni selle määratlemises, kuidas finantsvõimenduse määra tuleks arvutada ning nägi ette soovitusliku sihttaseme (s.o 3% esimese taseme omavahenditest).

2014

(tuhandetes eurodes)

Finantsvõimenduse määra arvutamine	oktoober	november	detsember
Kasutamata krediidilimiidid, mille võib igal ajal tingimusteta ja etteteatamiseta tühistada	68	48	74
Muud bilansivälised kirjed	1 923	3 181	2 958
Muud varad	194 821	189 243	192 245
Finantsvõimenduse määra riskipositsiooni väärtus	196 812	192 472	195 277
Esimese taseme omavahendid	19 739	19 739	18 054
Finantsvõimenduse määr, kasutades esimese taseme omavahendite täielikult rakendatud määratlust	10.03%	10.26%	9.25%
Finantsvõimenduse määr, arvatuna kuu finantsvõimenduse määrade lihtsa aritmeetilise keskmisena ühe kvartali jooksul	-	-	9.85%

Aruande perioodil säilitas Grupp likviidsuse taseme, mis on piisav klientide ja järelevalveorganite kõigi nõuete täimiseks.

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess (ICAAP)

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamine on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata Grupi riskiprofiili ja sellele vastavat kapitalivajadust. Vastavalt Baseli komitee rahvusvahelistele panga nõuetele ja pangasisestele omakapitali suuruse nõuetele, teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete test-arvutamist, arvestades riskiportfelli, panga individuaalseid erisusi, riski profiile, nende allokatsiooni ja majandusolukorda. Kapitalinõuete arvutamise kord koos ICAAP nõuetega (Pillar II) on Riskide juhtimise metoodika koostisosaks. Metoodikas on eraldi esile toodud omakapitali planeerimise protseduur kui ICAAP protsessi lõpposa.

ICAAP arvutamisel krediidi-, turu- ja operatsiooniriskide osas võetakse arvesse investeringute maksumuse ümberhindamise-, tagatise-, kontsentratsiooni- ja laenuportfelli optimaalse suuruse ületamise riske. Täiendavalt arvestatakse tänapäeval aktuaalseid majandustsükli-, ressursside kontsentratsiooni-, strateegia- ja reputatsiooniriske. Kapitali piisavuse arvutamisel (Pillar II), arvestades ICAAP nõudeid, peetakse kinni reeglist, et minimaalne kapitalinõue Pillar II > Pillar I, järgides mõlemal juhul sisemise kapitali adekvaatsuse normatiivi > 12,5%. Seisuga 31.12.2014 arvestatud ICAAP-i järgi oli Grupi kapitali adekvaatsus 12,8% (2013: 14,84%). Kapitali adekvaatsuse näitaja suurusele avaldas positiivset mõju omavahendite kasv ja täiendavate kapitalinõuete summa absoluutne vähenemine krediidi-, liisingu-, ja investeerimisportfellide kvaliteedi paranemise tagajärjel.

Kapitali adekvaatsuse taseme kindlaksmääramise arvutuste tulemusel, arvestades siseriskide hindamist (ICAAP), leiti omakapitali minimaalsuurus Pillar II järgi (minimaalne kapitalimäär) ja omakapitali soovitatav suurus. Seisuga 31.12.2014 moodustasid need vastavalt 21 369 tuhat eurot ja 25 644 tuhat eurot.

Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel (Pillar II) kasutatakse eksperdi hinnangu meetodeid operatsiooniriski tähtsaimate komponentide kindlaksmääramiseks. Aruandeaastas olid sellisteks personalirisk ja IT- riskid (2013: personalirisk ja välisrisk). Nende komponentide osakaal on kordajaks, mis suurendab miinimumkapitalinõude summat, mis arvutatakse Pillar I põhjal. Riski mõlemale komponendile langev juurdekasv moodustas 6,4 protsendipunkti (2013: 8,2). Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessides kasutatakse neid näitajaid täiendavate kapitalinõuete arvutamisel, mis on tingitud operatsiooniriskide muutmisest aruandeaastal võrreldes eelmise perioodiga.

Majandustsüklirisk ja teenimisrisk

Kapitali piisavuse arvutamisel, arvestades ICAAP nõudeid, võetakse arvesse kahte liiki põhiriske, mis mõjutavad kapitali adekvaatsuse näitajat - majandustsüklirisk ja teenimisrisk. Mõlemad riskid korrepondeeruvad omavahel, kuid neid hinnatakse erinevalt. Majandusrisiki kate arvutatakse järgmise valemiga:

$A \times (ROE \text{ norm} / EM \text{ norm})$, kus

A- aktive keskmine suurus;

ROE norm ja EM norm – riskide juhtimise metoodikas sätestatakse kapitali rentabluse ja kapitali kordaja pangasisesed normatiivnäitajad.

Teenimisrisiki all käsitletakse kasumi summa muutmist seoses tulutoovate pangaoperatsioonide struktuuri muutmisega, mis peegeldab vastu võetavat strateegiariski. Aruandeaastal ei ole Grupi kulude struktuur oluliselt muutunud. Põhitulud on saadud laenu-, valuutavahetus- ja muudelt finantstehingutelt, arveldus- ja kassateeninduselt. Kokku moodustasid need 88,5% kõigist Grupi genereeritud tuludest.

Läbiviidud ekspertanalüüsi tulemuste alusel moodustasid kõrge riskiga ja väga riskantsed pangaoperatsioonid 46,8%, ja madala riskiga pangaoperatsioonid 19,2% panga portfelist.

Strateegiline risk

Strateegilise riski juhtimise põhieesmärgiks on panga poolt võetava riski hoidmine tasemel, mis on määratud vastavalt strateegilistele ülesannetele, samuti aktive ja kapitali maksimaalse säilitamise tagamine võimalike kahjumite vältimise kaudu. Püstitatud eesmärkide saavutamine realiseerub pangas järgmiste tegevustega:

- finantsplaneerimine,
- äriplaneerimine,
- kinnitatud kontrollarvude ning finants- ja äriplaanide täitmise monitooring,
- turukeskkonna dünaamika analüüs,
- plaanide korrigeerimine.

Kaasaegsetes majandustingimustes omandab olulist tähtsust äristrateegia valik, mis arvestab nii väliskeskkonna väljakutseid, kui ka sisemist turukonjunkturi. Strateegilised riskid on oma olemuselt raskesti mõõdetavad ja neid saab mõõta kapitali rentabluse dünaamika, aktive tulukuse, NIM ja puhaskasumi muutusest aktsia kohta. Strateegilise riski faktori arvestamiseks on sätestatud aktive rentabluse limiite. Panga juhatus töötab välja strateegilisi ärisuundi ja prognoosi parameetreid keskmise ajaperspektiivi suhtes. Perspektiivi plaanides arvestatakse Eesti pangandussektori arengu põhitendentse ja majandustsüklite faktorite mõju.

Panga Nõukogu käsitleb ja kinnitab arengustrateegiat iga-aastaselt toimuvatel aktsionäride koosolekutel.

Reputatsioonirisk

Reputatsioonirisk on seotud nii operatsiooni- kui ka õigusriskiga, kuid vastavalt BASEL III nõuetele käsitletakse iseseisva pangariski liigina. Pangaturul aset leidva konkurentsi kasvu tingimustes tema roll järjest kasvab.

Reputatsiooniriski all käsitletakse kahjumite tekkimise riski panga klientide ja äripartnerite arvu vähenemise tõttu, samuti panga finantssuutlikkusest, pangateenustest, aktsionäride imagost ja panga juhtkonnast negatiivse ettekujutuse tekkimise risk.

Maine halvenemise risk avaldab mõju likviidsuse kaotamise ohule, kuna võib esile kutsuda pangahoiuste stabiilsuse rikkumist. Teiselt poolt positiivne imago ja kindla ja usaldusväärse äripartneri maine võimaldab vajaduse korral kiiresti kaasata laenuvahendeid.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kahjumite katmiseks, mis on põhjustatud panga maine halvenemisega, kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, mis on üles ehitatud nende eelarveliste vahendite statistilisel analüüsil, mis eraldatakse reklaami-, sponsorlus ja heategevusele 3 viimase aasta eest, ning aruandlusperioodi kasumi näitajat.

Kontsentratsiooni riskid

Pangaportfellide kvaliteet sõltub riskide diversifitseerimise tasemest erinevateks agregaatideks. Krediidiportfelli jaoks on selleks laenude jaotamise ühtlus majandussektorite ja ühele laenusaja antava laenu suuruse kaupa.

Laenude kõrge kontsentratsioon ühes majandusharus võib negatiivselt mõjutada laenude tagasimaksmist antud majandusharu langusel või ülekuumenemisel.

Olulisi riske kannab endas ka kontsentratsiooni kõrge tase panga ressursibaasis. Riskijuhtimise grupp teostab ressursside kontsentratsiooni igakuist monitooringut ja arvutab UV näitajat. Selle alusel arvutatakse välja vastav indeks- HHI uv. Ressursibaasi diversifitseerimise kontroll omab olulist tähtsust, kuna panga peamist fondeerimist teostatakse Eesti siseturult.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamine kontsentratsiooni riskide katmiseks majandussektorite lõikes viiakse läbi kogu krediidiportfelli suhtes, vastaspoole riskide puhul võetakse arvesse 100 suurimat laenusajat, ressursside kontsentreerumise riskide hindamiseks viiakse läbi analüüs 30 suurimate hoiustajate osas. Viimasel juhul arvutatakse UV näitajat antud valimi hoiuste summa suhtena panga kohustuste üldsuurusesse analüüsi kuupäeva seisuga.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kontsentratsiooni riskide katmiseks kasutatakse HHI indeksit: krediidiportfelli vastaspoole jaoks – HHI vastaspool, ressursibaasi kontsentratsiooni riski jaoks - HHI uv.

ICAAP 2014 arvutuse tulemustel moodustas täiendavate kapitalinõuete summa kontserni kõigi kontsentratsiooni riskide katmiseks 75 902 tuhat eurot.

3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

3.1 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud finantsseisundi aruanne

		(tuhandetes eurodes)	
AKTIVA (VARAD)	Lisa	31.12.2014	31.12.2013
Sularaha		622	1 456
Nõuded		178 233	161 628
Nõuded keskpangale	5	7 163	6 088
Nõuded krediidasutustele	6	137 217	128 244
Nõuded klientidele	7	31 903	25 364
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded klientidele	7	-69	-367
Muud nõuded	8	2 019	2 299
Muu vara	9	985	1 938
Kuld		330	292
Aktsiad ja muud väärtpaberid		13	13
Materiaalne põhivara	10	2 046	2 200
Kinnisvarainvesteeringud	11	10 016	10 315
AKTIVA(VARAD) KOKKU		192 245	177 842
<hr/>			
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)	Lisa	31.12.2014	31.12.2013
Võlgnevused		164 746	148 798
Võlgnevused krediidasutustele	12	2 463	4
Võlgnevused klientidele	13	155 302	142 925
Muud võlad	14	6 981	5 869
Muud kohustused ja viitvõlad	15	2 856	3 503
Allutatud kohustused	16	6 589	5 801
KOHUSTUSED KOKKU		174 191	158 102
Aktsiakapital või osakapital	17	18 500	14 684
Reservid		781	683
Jaotamata kasum/ kahjum		-1 227	4 373
OMAKAPITAL KOKKU		18 054	19 740
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU		192 245	177 842

Aastaaruande lisad lehekülgedel 29-80 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.2 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud koondkasumi aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	2014	2013
Neto intressitulu		2 104	1 596
Intressitulu	19	2 782	2 305
Intressikulu	20	-678	-709
Nöuete väärtuse muutus	6, 7	-3 361	-17
Kasum		19	19
Kahjum		-3 380	-36
Neto teenustasud		1 545	1 658
Teenustasutulu	21	2 285	2 350
Teenustasukulu	22	-740	-692
Neto kasum finantstehingutelt	23	1 036	808
Administratiivkulud		-2 597	-2 565
Palgakulu	24	-1 553	-1 517
Palgaga seonduvad maksud	24	-520	-507
Muud halduskulud	25	-524	-541
Materiaalse põhivara kulum	10	-278	-303
Kinnisvara ümberhindlus	11	93	351
Kasum		175	466
Kahjum		-82	-115
Muud tegevustulud/kulud		-228	540
Muud tegevustulud	26	341	1 275
Muud tegevuskulud	27	-569	-735
Aruandeaasta puhaskasum/ kahjum		-1 686	2 068
Aruandeaasta koondkasum/ kahjum		-1 686	2 068

Aastaaruande lisad lehekülgedel 29-80 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.3 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud rahavoogude aruanne

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2014	2013
Rahavood äritegevusest			
Aruandeaasta puhaskasum/ kahjum		-1 686	2 068
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	10	278	303
Kinnisvarainvesteeringu väärtuse muutus	11	-93	-351
Laenukahjumi provisjoni muutus	7	33	11
Muude nõuete väärtuse muutus	7	-	11
Realiseerimata kahjum allutatud laenu ümberhindamisest		788	-262
Neto intressitulu		-2 104	-1 596
Äritegevusega seotud varade muutus		4 941	-17 214
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		15 259	32 393
Saadud intressid		2 848	2 426
Makstud intressid		-636	-742
Kokku rahavood äritegevusest		19 628	17 047
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetamine	10	-124	-185
Materiaalse põhivara müük	10	-	2
Kinnisvarainvesteeringute soetamine	11	-59	-259
Kinnisvarainvesteeringute müük	11	451	110
Kokku rahavood investeerimistegevusest		268	-332
Rahavood kokku		19 896	16 715
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		105 594	88 879
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		125 490	105 594
Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleöölaenusid teistes pankades.			
		2014	2013
<i>Sularaha</i>		622	1 456
<i>Korrespondentkonto Eesti Pangas</i>	5	5 703	4 365
<i>Nõudmiseni hoiused ja üleöölaenusid teistes pankades</i>	6	119 165	99 773
Raha ja raha ekvivalendid kokku		125 490	105 594

Aastaaruande lisad lehekülgedel 29-80 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.4 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud omakapitali liikumise aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aksiakapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Algsaldo 01.01.2013	14 684	640	2 348	17 672
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	43	-43	-
Koondkasum	-	-	2 068	2 068
Lõppsald 31.12.2013	14 684	683	4 373	19 740
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	98	-98	-
Fondiemissioon	3 816	-	-3 816	-
Koondkahjum	-	-	-1 686	-1 686
Lõppsald 31.12.2014	18 500	781	-1 227	18 054

Täpsem informatsioon on toodud lisas 17.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 29-80 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Grupi üldinfo ja koostamise üldalused

Tallinna Äripank alustas oma tegevust detsembris 1991. Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ja Viru 9 ning Narvas, Kereze 4. Panga põhifunktsioonideks on deposiitide kaasamine, laenude andmine klientidele ja teistele pankadele, arvelduste ning valuutaoperatsioonide teostamine oma klientidele.

Järgnevalt on toodud Tallinna Äripanga AS (edaspidi ka “Tallinna Äripank” ja “Pank”) konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute üldandmed 31.12.2014 seisuga:

Ettevõtte nimi	Aadress	Tegevusala	Registrikood Reg. Kuupäev	Osaluse määr
Tallinna Äripanga AS	Vana -Viru 7, Tallinn	pangandus	10237984 30.12.1991	emaettevõte
TBB Liisingu AS	Vana -Viru 7, Tallinn	liisingtegevus	10570483 16.07.1999	100%
TBB Invest AS	Vana -Viru 5, Tallinn	kinnisvaraarendus	11162243 01.09.2005	100%
Morgan Trade AS	Vana -Viru 7, Tallinn	ehitus	11169423 03.10.2005	100%
TBB Ferrat OÜ	Vana-Viru 7, Tallinn	kinnisvaraarendus	12512395 29.07.2013	100%

Käesolev Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS). Peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on toodud allpool.

Tallinna Äripanga AS-i konsolideeritud majandusaasta aruanne on avaldamiseks heaks kiidetud Tallinna Äripanga AS-i juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks nõukogule ja aktsionäridele.

Gruppi kuuluvad ettevõtted kasutavad olulises osas ühtseid hindamisaluseid ja arvestusmeetodeid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja varade ja kohustuste kajastamisel on lähtutud tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud teatud varad (nt. kinnisvarainvesteeringud õiglasel väärtuses). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt.

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Lisa 2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud otsused ja hinnangud

Konsolideeritud finantsaruande esitamine vastavalt Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab juhtkonnapoolsete hinnangute andmist ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga kajastatud

varasid ja kohustusi ning nendega seotud tulusid ja kulusid, samuti tingimuslike varade ja kohustuste avalikustamist. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võivad tegelikud tulemused nendest hinnangutest erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Grupi majandusaasta finantsaruanded kajastavad Grupi finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

Olulisi juhtkonna hinnanguid on kasutatud eelkõige laenude allahindluste puhul. Juhtkond on hinnanud laenude väärtust individuaalselt ning ei ole teinud läbivaid ning seeläbi kogu laenuportfellile üldist mõju omavaid hinnanguid. Lisas 7 toodud laenude allahindluste summa on juhtkonna parim hinnang laenude väärtuse langusel

Laenude allahindluse määramisel on arvesse võetud juhtkonna hinnanguid nende varade laekumise osas bilansipäeva seisuga, võttes arvesse ka rahavoogusid tagatiseks oleva kinnisvara müügist (miinus tagatise omandamise ja müümise seotud kulud). Paljude tagatisvarade turgu, eriti kinnisvaraturgu on tõsiselt mõjutanud hiljutine volatiilsus globaalsetel finantsturgudel, mis on kaasa toonud teatud tüüpi varade väiksema likviidsuse. Selle tulemusena võib tagatisvara tegelik müügi väärtus erineda väärtusest, mida kasutati allahindluse suuruse määramisel.

Vahendite paigutamisel teistesse pankadesse 2014. aastal hindas juhtkond Venemaa vastu kehtestatud sanktsioonide otsust mõju. Seoses sellega seisuga 31.12.2014 ilma reitinguta Venemaa pankade positsioonide vastu on rakendatud riskikaal 100% (vt lisa 6). Vastavalt pangandusmäärusele on lubatud nõuetele reitinguta krediitiasutuste vastu, mille tegelik tähtaeg on kuni kolm kuud, määrata riskikaal 20%. Ühe Venemaa korrespondentpanga finantsseisundi halvenemise tõttu on maha kantud nõuded selle panga vastu summas 3 330 tuhat eurot.

Vastavalt IAS 40-le uuendatakse igal bilansipäeval õiglase väärtuse meetodil kajastatud kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust, peegeldamaks bilansipäeval eksisteerivaid turutingimusi. Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. „Huvitatud müüja“ ei ole sundmüüja, kes on valmis müüma iga hinna eest. Õiglase väärtuse parimaks indikatsiooniks on aktiivse turu hind sarnastele kinnistutele sarnases asukohas ja olukorras.

Lisa 3. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Konsolideerimine

Tütarettevõtted

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Emettevõtte eraldiseisvas bilansis kajastatakse investeringuid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest põhjustatud allahindlused.

Elimineerimised konsolideerimisel

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Gruppi kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid.

Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

Arvestus- ja esitusvaluuta

Panga arvestus- ja esitusvaluutaks on Euro.

Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning õiglasel väärtuses kajastatavad mitte-monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastab Grupp sularaha, korrespondentkontot Euroopa Keskpangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleõlaenusid teistes pankades, mida saab ilma märkimisväärsete piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringu- ja finantseeringu-gevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Finantsvarad ja -kohustused

Finantsvarad

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõtelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõttega finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtte aktsiateks.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtuses, mis sisaldab kõiki finantsvaraga seotud tehingukuluseid.

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarade ja -kohustuste edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglasel väärtuses, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse finantsinstrumenti bilansis tema algses, sisemise intressimääraga diskonteeritud soetusmaksumuses, millest on maha arvestatud põhiosa tagasimaksud ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäolisusest tingitud võimalik allahindlused.

Grupp klassifitseerib oma finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

1. Laenud ja nõuded
2. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
3. Müügiototel finantsvarad
4. Lõpptähtajani hoitavad finantsvarad.

Juhtkond määrab finantsvarade klassifikatsiooni esialgsel arvelevõtmisel. Seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2013 ei olnud grupil ühtegi finantsvara, mis oleks klassifitseeritud kategooriatesse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, müügiotel finantsvarad või lõpptähtajani hoitavad finantsvarad.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded

Laenude ja nõuete kategooriasse klassifitseeritakse kindlaksmääratud või kokkuleppeliste maksetega mittetuletisinstrumendid, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Laenud ja nõuded tekivad kui Grupp annab raha, kaupu või teenuseid otse võlgnikule/kliendile, ilma eesmärgita kaubelda tekkiva nõudega. Laenud ja nõuded võetakse bilansis arvele, kui laenajale makstakse raha või tekib maksenõue ning kajastamine lõpetatakse ainult nõude tasumisel või maha kandmisel, sõltumata asjaolust et selle osa võib olla laenu provisjoneerimisel kuludesse kantud. Laenud ja nõuded kajastatakse aruannetes korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Liisingnõuded

Grupi liisingtegevus koosneb põhiliselt kapitalirendi tehingutest. Kapitalirendi tehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed ja renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimaksedeks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel.

Laenude ja nõuete hindamine

Kui laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt oma tagasimakse kohustust või juhatuse arvates on märke, et laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt tagasimakse kohustust, moodustatakse allahindlus.

Allahindluse suurus leitakse laenu bilansilise maksumuse ja laenust eeldatavate rahavoogude nüüdisväärtuse, diskonteerituna algse sisemise intressimääraga, vahena, võttes arvesse saadud garantiisid ja tagatisi. Perioodi allahindluse summa kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Nõuete väärtuse muutus".

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas on olemas objektiivseid tõendusmaterjale finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse langemise kohta. Finantsvarade või finantsvarade grupi väärtus langeb ja väärtuse langusest tulenev kahju on kulu ainult sellisel juhul, kui on olemas objektiivseid tõendusmaterjale, et väärtuse langus on ühe või mitme, peale esialgse varade kajastamist ilmnenu sündmuse tulemus ("kahju tekkimine") ja et kahju tekkel on usaldusväärselt hinnatav mõju finantsvarade või finantsvarade grupi eeldatavale tuleviku rahavoole. Objektiivne tõendus finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse kohta

sisaldab endas jälgitavat infot, millele Grupp on alljärgnevate kahjujuhtumite tekkimiste korral tähelepanu pööranud:

- võlgniku märkimisväärne finantsraskus;
- lepingu katkestamine kohustuste mittetäitmise või intressi või põhimaksete mittetasumise puhul;
- Grupp võimaldab laenuvõtjale tema majanduslikest või juriidilistest probleemidest tulenevate raskuste tõttu järeleandmisi, mida laenuvõtjale tavaolukorras poleks võimaldatud;
- on tõenäoline, et laenuvõtja läheb pankrotti või toimuvad muud majanduslikud ümberkorraldused;
- majanduslike raskuste tõttu selle finantsvara aktiivse turu kadumine.

Grupp kasutab varade väärtuse hindamisel ainult individuaalset hindamist. Kõigepealt hindab Grupp, kas esineb vara väärtuse langusele viitavaid objektiivseid asjaolusid. Kui on olemas objektiivseid asjaolusid, amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete väärtuse languse kohta, mõõdetakse allahindluse suurust vara bilansilise maksumuse ja eeldatavate tuleviku rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtuse vahena, kasutades algset sisemist intressimäära. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi allahindluse konto ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes.

Tagatistega finantsvarade hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtuse miinus väljaostuga kaasnevad kulutuste arvutused näitavad rahavoogusid, mis võidakse saada nende varade realiseerimisel, sõltumata sellest, kas tagatiste väljaostmine on tõenäoline või mitte.

Üldjuhul kantakse laenud bilansist välja kui kõik põhjendatud ümberstruktureerimise või laenu-tagastamise võimalused ammendatud ja hilisem sissenõudmine on hinnatud vähetõenäoliseks. Laenud kantakse maha kasumiaruande kontol „Nõuete väärtuse muutus”. Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus vähendades allahindluse kontot.

Finantskohustused

Finantskohustuste hulka kuuluvad klientide deposiidid, teiselt pangalt võetud laen, allutatud kohustused ja muud kohustused.

Võlgnevused klientidele

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Võlgnevused klientidele“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastaval kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“

Võlgnevused krediidasutustele

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Allutatud kohustused

Allutatud laenuga on tegemist siis, kui selle esialgne tähtaeg on vähemalt viis aastat ning Panga pankroti korral makstakse see tagasi pärast kõigi teiste võlausaldajate nõuete rahuldamist.

Sihotstarbelised ressursid

Siin näidatakse valitsuse laenufondide ja välisabifondide sihotstarbeline ressurss. Saadud rahalised vahendid näidatakse bilansis kohustustekirje "Muud võlad" koosseisus. Grupp on saanud sihotstarbelisi ressursse Maaelu Edendamise Sihtasutustelt.

Kuld

Kuld on bilansis kajastatud vastavalt IAS2-le varuna. Kuld võetakse algselt arvele soetusmaksumuses ning seejärel hinnatakse igal bilansipäeval ümber õiglasesse väärtusesse. Õiglase väärtuse muutumine on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel "Muud tegevustulud" ja "Muud tegevuskulud".

Väärismetallide vahendamine

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu on teenustasu väärismetallide ostu-müügi tehingute vahendamise eest. Nende tehingute vahendamise puhul tegutseb pank agendina, sest kõik riskid ja vastutuse kannab metallide müüja.

Rendiarvestus

Grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Administratiivkulud“.

Kinnisvarainvesteeringud

Maa või hoone, mis on soetatud renditulu teenimise või turuväärtuse tõusu eesmärgil ja mida ei kasutata Grupi enda majandustegevuses ega hoita müügiks tavapärase äritegevuse käigus, kajastatakse kinnisvarainvesteeringuna.

Kinnisvarainvesteeringud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringud õiglasest väärtuses, mis baseerub juhtkonna hinnangul tulenevalt igaaastasest sõltumatu hindaja poolt määratud turuhinnast, mis põhineb võrreldavatel tehingutel kinnisvaraobjektidega samas piirkonnas või investeeringu diskonteeritud tulevaste perioodide eeldatavatest rahavoogudest (vt lisa 11). Õiglasest väärtuse kajastatud kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata. Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud, haldamisega seotud kulusid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel "Muud tegevustulud" ja "Muud tegevuskulud". Kinnisvarainvesteeringu ümberhindlusest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Materiaalne põhivara

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud ehitised, sõidukid, kontoritehnika, parendused renditud põhivarale ja muud pikaajalise kasutusega varad. Põhivaraks loetakse vara, mille kasutusiga on üle 1 aasta.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (s.h. tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Põhivara kulumit on arvestatud lineaarsel meetodil põhivara hinnangulise kasutusea järgi järgnevalt:

Ehitised	50 aastat
Sõidukid	6 aastat
Kontoritehnika	3-10 aastat
Rendipindade parendused	lähtudes rendilepingu tähtajast

Kasum ja kahjum põhivara müügist kajastatakse tehingu toimumise hetkel.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara, materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui Panga juhatusel on kahtlusi mõne varaobjekti väärtuse langemise suhtes alla selle bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test.

Finantsvarad

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Selliste finantsvarade, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, väärtuse langust hinnatakse kogumina.

Juhul, kui esineb väärtuse langusele viitavaid tunnuseid, hinnatakse finantsvara alla järgnevalt:

- soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna turu keskmise tulusemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
- korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).

Finantsvarade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna.

Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav), välja arvatud investeringud tütarettevõtetesse, allahindlusi ei tühistata.

Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam kahest alljärgnevast summast:

- finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtus;
- bilansiline jääkväärtus korrigeeritud soetusmaksumuses juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud.

Allahindluste tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes samal kulukirjel vastukandena.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara vara väärtuse testi käigus leitakse vara kaetav väärtus. Juhul, kui väärtuse test ei ole teostatav üksiku varaobjekti osas, viiakse väärtuse test läbi väikseima varade grupi, kuhu see vara kuulub, ehk raha teeniva üksuse kohta.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele kumb on kõrgem.

Kasutusväärtus on vara kasutamisest ja kasutusjärgest müügist eeldatavalt saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, kasutades diskontomäärana sarnase riskitasemega investeeringute oodatavat tulusust.

Vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele juhul, kui vara kaetav väärtus on väiksem selle vara bilansilisest jääkmaksumusest. Allahindlus kajastatakse tekkepõhiselt aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna. Alla hinnatud varade osas hinnatakse igal bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud ja selleks viiakse läbi vara väärtuse test. Kui vara väärtuse testi tulemusel ilmneb, et vara kaetav väärtus on tõusnud ja varasema allahindluse kajastamine ei ole enam põhjendatud, siis suurendatakse vara bilansilist maksumust. Bilansilise maksumuse ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsel perioodil normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes kulu vähendamisena.

Tulumaks

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu teenitud kasumilt, vaid dividendina ja muus vormis jaotatud kasumilt, samuti omakapitalist tehtavatelt väljamaksetelt, mis ületavad äriühingu omakapitali tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemakseid. Nimetatud seaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt dividendina ja muus vormis jaotatud kasum tulumaksuga, mille määr on alates 01.01.2015 20/80 väljamakselt.

Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust Grupi vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel või kapitali vähendamisel. Väljamaksega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Dividendide väljamaksmisel tasumisele kuuluvat tulumaksu vähendatakse tüürettevõtetelt saadud dividendidelt arvatud 20/80 suuruse osa võrra.

Finantsgarantiid

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustuste tingimustele. Finantsgarantiid võetakse finantsaruannetes algselt arvele õiglasel väärtuses garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse garantiist tulenevaid kohustusi garantii jääkväärtuses tulenevalt sellest, kumb on kõrgem, kas amortiseerimata teenustasud või moodustatud eraldis vastavalt IAS 37, lähtudes ettevõtte kogemusest ja juhtkonna hinnangust. Koondkasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Garantiikohustuse tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse bilansis eraldisena kuupäeval, mil selgub, et on tõenäoline, et garantii kuulub väljamaksmisele.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldise ei moodustata tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude potentsiaalsete kohustuste osas (garantiid ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Kui ettevõtte on vastutav ühiselt või eraldi vastutav osalise kahju katmise eest, siis kajastatakse see ülejäänud osa kahjust, mille katmise eest on vastutavad teised osapooled tingimusliku kohustusena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgselt ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt tuvastamaks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

Töötajate hüvitised

Grupp ei paku oma töötajatele eraldi pensioniskeeme ega muid pensionihüvitisi. Grupil on kohustus maksta jooksvalt riikliku pensionifondi osamakseid, mis moodustavad osa sotsiaalmaksu kulust.

Töösuhete lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele tulenevalt kas kontserni otsusest lõpetada töösuhe töötajaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsusest aktsepteerida vabatahtlikult töösuhete lõpetamist vastutasuks nende hüvitiste eest. Kontsernis kajastatakse töösuhete lõpetamise hüvitisi siis, kui kontsern suudab tõendada, et on võtnud endale kohustuse kas lõpetada töösuhete töötaja(te)ga vastavalt ametlikule üksikasjalikule plaanile töösuhete lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhete lõpetamise hüvitisi pakkumise tulemusel, mille eesmärgiks oli ärgitada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhete lõpetamise hüvitis kuulub väljamaksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitisi diskonteeritud selle nüüdiseväärtuseni.

Tulude ja kulude kajastamine

Tulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile ning tulu on usaldusväärselt määratav. Tulu Grupi tavapärase äritegevuse käigus osutatud teenuste eest kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või –kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediitkahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Teenustasutulu kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel.

Makstud teenustasud ja muud kulud kantakse kuludesse nende toimumise hetkel.

Reservkapital

Reservkapital on Eesti Äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitali moodustatakse kasumieraldistest ning seda ei saa jaotada aktsionäridele.

Uued finantsaruandluse standardid ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 01.01.2014:

IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded”. Standard asendab kontrolli ja konsolideerimise kohta kehtivad juhised IAS 27-s „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ ja SIC 12-s „Konsolideerimine – eriotstarbelised majandusüksused“. IFRS 10 muudab kontrolli mõistet, nii, et kõikide ettevõtete puhul rakendatakse kontrolli määramiseks samu kriteeriume. Mõiste rakendamisel on abiks ulatuslikud rakendusjuhised.

IFRS 12 „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes”. Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tüürettevõttes, ühissetevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses. IFRS 12 sätestab avalikustamise nõuded ettevõtetele, kes rakendavad kahte uut standardit - IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ ja IFRS 11 „Ühissetevõtmised“ - ning see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõtetesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tüü- ja sidusettevõtetes, ühissetevõtmises ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tüürettevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes.

„Finantsvarade ja –kohustuste saldeerimine” – IAS 32 muudatused. Muudatus lisas rakendusjuhised standardisse IAS 32, käsitlemaks vasturääkivusi, mida on täheldatud mõnede saldeerimise kriteeriumide rakendamisel. Muu hulgas selgitati, mida tähendab „on kehtiv juriidiline õigus saldeerimiseks“; samuti seda, et mõningaid brutoarvelduse süsteeme võib pidada võrdeliseks netoarveldusega.

„Üleminekujuhised” - IFRS 10, IFRS 11 ja IFRS 12 muudatused. Muudatused selgitavad üleminekujuhiseid standardis IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded”. Ettevõtte, kes rakendavad standardi IFRS 10, peavad hindama, kas kontroll eksisteeris standardi rakendamise aruandeaasta esimese kuupäeva seisuga ning kui vastavalt IFRS 10-le tehtud järeldus erineb järeldusest, mis tehti vastavalt IAS 27-le ja SIC 12-le, korrigeeritakse vahetult eelneva aruandeaasta andmed (näiteks ettevõtte, kelle majandusaasta on kalendriaasta ning kes rakendab standardi IFRS 10 aastal 2013, korrigeerib tagasiulatuvalt 2012. aasta andmed), välja arvatud juhul, kui see on teostamatu. Muudatused pakuvad ka täiendavaid lihtsustusi standardite IFRS 10, IFRS 11 „Ühissetevõtmised” ning IFRS 12 „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes” üleminekureeglites, selgitades, et korrigeeritud võrdlusandmete osas tuleb infot avalikustada ainult vahetult eelneva aasta kohta. Samuti eemaldati nende muudatuste käigus nõue avalikustada konsolideerimata struktureeritud ettevõtete kohta võrdlusandmeid nende perioodide kohta, mis eelnesid IFRS 12 rakendamisele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2014 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 01.01.2015 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelligi, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglasest väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglasest väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglasest väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikast tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada kohe kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Grupp hindab standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

Lisa 4. Riskijuhtimine

Riskide juhtimise üldpõhimõtted

Pangandus on seotud riskide võtmisega. Riskina käsitletakse krediidasutuse aktive võimalikku väärtuse vähenemist tegevuse käigus esinevate oodatud või ootamatute asjaolude mõjul. Põhimõtteliselt eristatakse kolme liiki põhiriske: krediidi-, turu- ja operatsioonirisk. Igaüks neist koosneb omakorda iseseisvatest riskide alaliikidest: kontsentratsiooniriskidest, tagatiste ümberhindamise riskidest, riigiriskidest, likviidsusriskidest, majandustsükli riskist ja teistest riskidest, mis sõltuvad krediidasutuse suurusel, äristrateegiast ja äritegevuse mastaabist.

Riskide juhtimine on krediidasutuse juhtimissüsteemi lahutamatuks osaks, mis põhineb Eesti seadusandluse nõuetest (sh Krediidasutuste seaduse), Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 (CRR) ja direktiivi (CRD IV), Eesti Panga, Finantsinspektsiooni ja teiste järelevalveorganite normatiivnõuetest kinnipidamisel. Igapäevases praktikas põhineb riskide juhtimine kinnitatud Riskide juhtimise meetodikal, Krediidipoliitikal, Operatsiooniriskide juhtimise poliitikal, Likviidsusstrateegial, Likviidsuse juhtimise meetodikal, Stressitestide läbiviimise juhendil, Riskijuhtumise grupi põhimäärusel, kontserni talitluspidevuse plaanidel.

Riskide juhtimise protsess hõlmab riskide tuvastamist, hindamist, analüüsi, kontrolli ja raporteerimise süsteemi. Selleks kasutatakse riski indikaatoreid ehk kvantitatiivseid näitajaid, mis võimaldavad mõõta riskide jooksvat taset ja hinnata, kas need on lubatud ulatuses, tuvastada nõrku kohti, kindlaks määrata täiendavate materiaalsete ja inimressursside kaasamise vajadust riskide maandamiseks.

Riskijuhtimise süsteem koosneb stressitestide korraldamisest, mis on vajalikud riskide taseme hindamiseks ja optimaalsete juhatuse otsuste vastuvõtmiseks muutuva turukonjunktuuri tingimustes (erinevad majandustsükli faasid, välismajanduslikud ja välispoliitilised tegurid, intressimäärade tõus või langus jne.).

Alates 2012.a. viiakse riskide stressitestimisi läbi regulaarselt testimise plaani alusel vastavalt 31.12.2011 jõustunud Finantsinspektsiooni soovituslikule juhendile. Plaaniväline testimine viiakse läbi panga poolt strateegiliste otsuste vastuvõtmisel või suurte investeerimisprojektide hindamiseks. Stressitestid haaravad põhiriske: krediidirisk, tururisk, likviidsuse risk, intressirisk.

Testimise aluseks on stsenaariumi meetod. Riski tase hindab kehtestatud piirnormatiivide täitmist ja lubatud kapitaliseerituse taseme järgimist Pillar 2 ja Pillar 1 järgi. Riski lubatud taseme testimist kasutatakse äristrateegia alternatiivsete variantide valimisel.

Iga stsenaarium sisaldab sündmuste mõju hindamist vähemalt järgmistest aspektidest:

- a) olemasolev kapital;
- b) olemasolev likviidsus;
- c) riskiprofiil;
- d) kasumlikkus;
- e) maine.

Riskide juhtimise eesmärgiks on riskide vastuvõetava tasemeni viimine, lähtudes krediidasutuse arengustrateegiast, riskiisust, riskide omakapitaliga katmise astmest.

Riskide juhtimise süsteem koosneb eeskirjadest ja protseduurireeglitest, mille täitmine tagab tegevuse kontrollitavuse ja usaldusväärsuse.

Riskide juhtimise struktuuri kuuluvad:

- a. **panga kollegiaalsed juhtimisorganid**, kes vastutavad otsuste vastuvõtmise, sisemiste normatiivdokumentide väljatöötamise ja kinnitamise, samuti limiitide, normatiivide, hindade ja intressimäärade kehtestamise eest;
- b. **struktuuriüksused ja vastutavad täitjad**, kes pideval alusel tagavad riskide kontrolli ja analüüsi;
- c. **siseauditi osakond**, kes kontrollib, et riskid oleks vajalikul viisil identifitseeritud ja juhitud, panga osakondade ning allüksuste tegevus vastaks panga poliitikale, standarditele, protseduurireeglitele ning kehtivatele regulatsioonidele. Samuti kontrollib siseauditi osakond operatsiooniriski juhtimise korralduse toimimist ja sisekontrollide olemasolu.

Riskide juhtimise eest vastutavad kollegiaalsed organid:

- Panga Nõukogu
- Panga Juhatus
- Krediidikomitee
- Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK)
- Likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp
- Riskijuhtimise grupp
- Talitluspidevuse komitee
- Operatsiooniriski juhtimise grupp
- Auditikomitee

Panga Nõukogu kinnitab Grupi strateegia ja arengu põhisuunad, määrab riski lubatud taseme, mida Grupp endale võtab.

Panga Nõukogu kinnitab Krediidipoliitika, Operatsiooniriskide juhtimise poliitika, Krediidikomitee tegevuse põhimõtted ja selle koosseisu, võtab vastu teisi otsuseid, mis kuuluvad tema pädevusse.

Panga juhatus töötab välja riskide juhtimise süsteemi majandus-, metodoloogilisi ja organisatsioonilisi elemente, tagab kontrolli süsteemi toimimise üle vastavalt Krediidiasutuste seaduse nõuetele, järelevalveorganite soovitudele, Panga nõukogu otsustele ja kehtivale seadusandlusele. Esitab nõukogule kontserni arengustrateegia realiseerimise plaanid, arvestades riskide taseme minimiseerimist ning tulukuse ja aktive vajaliku suuruse tagamist.

Kogu vastutus Grupi riskipoliitika rakendamise ning kõikidest riskitüüpidest tekkivate kahjude eest lasub Panga juhatusel. Juhatus oma vastutuse raames delegeerib riskide juhtimise funktsioone pideval alusel tegutsevatele komiteedele.

Krediidikomitee – töögrupp, mis otsustab Grupi poolt võetava krediidiriski lubatud taseme üle tegeleb kliendi krediidiriski hindamisega ning Panga laenuportfelliga seotud riskide juhtimisega. Laenuportfelli optimaalset mahtu arvestatakse igakuiselt ja võrreldakse seda Panga faktilise laenuportfelli mahuga.

Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK) on finantsriskide sh likviidsusriskide juhtimise töögrupp. Komitee koosseisu kuulub likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp.

APJK töökord, põhiülesanded, koosseis on sätestatud APJK põhimääruses, mis kinnitatakse panga juhatuse poolt.

Komitee põhiülesanded on:

- Riskide juhtimise metoodikas välja toodud näitajate regulaarne monitooring
- Ressursside hinnaparametrite ja nende paigutamise suundade kindlaksmääramine
- Aktivate ja passivate struktuuri optimeerimine
- Finantsriskide juhtimise metoodikate ja protseduuride väljatöötamine
- Otsuste vastuvõtmine Panga likviidsuse tagamise osas
- Kontserni limiitide kehtestamise poliitika põhiparameetrite kinnitamine
- Intressimäärade poliitika väljatöötamine
- Omakapitali planeerimise protsessi organiseerimine
- Riskide katteks kapitali piisavuse arvutamine, arvestades ICAAP nõudeid

“Riskide juhtimise metoodika” põhjal teostab likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp dekaadselt monitooringut, jälgimaks pangasiseste normatiivide täitmist. Samuti esitatakse Panga juhatusele ja Aktivate-passivate juhtimise komiteele analüütiline raport “Riski juhtimise metoodikas” ettenähtud finantsriskide normatiividest kinnipidamise kohta. Samas esitatakse majandusliku efektiivsuse koondnäitajad.

Riskijuhtimise grupi põhieesmärk on panga aktive väärtuse ja kasumi suurendamine ning finantsusaldusväärsuse vastava taseme tagamine tulenevalt panga tehtavate operatsioonide iseloomust ja suurusel läbi pangariskide efektiivse juhtimise vastavalt vastuvõetud äristrateegiale, kehtestatud pangasisestele limiitidele ja normatiividele. Pandud ülesannete tagamiseks teostab Grupp erinevate riskipositsioonide jaoks kehtestatud piirangute täitmise regulaarset monitooringut ja kontrolli. Stressitete kohaldatakse rahaliste vahendite paigutamise ja kaasamise erinevate variantide hindamiseks.

Talitluspidevuse komitee on Grupi tööorganiks, mille eesmärgiks on Grupi tegevuse jätkamise tagamine erakorraliste sündmuste korral. Komitee koosseisu ja Grupi talitluspidevusplaani kinnitab Panga juhatus.

Operatsiooniriski juhtimise grupp juhendub oma töös panga juhatuse poolt kinnitatud “Operatsiooniriskide juhtimise poliitikast”, teostab igakuiselt operatsiooniriskide monitooringut, arvutab operatsiooniriski näitajat ja teavitab operatsiooniriski tasemest Panga juhatust ja Finantsinspeksiooni.

Auditikomitee eesmärk on tagada Tallinna Äripanga AS-i majandustegevuse vastavus panga eesmärkidele, olles nõuandev organ panga nõukogule raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, järelevalve teostamise ja panga tegevuse seaduslikkuse osas.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb tõenäolisest kahjust, mis võib tekkida võlaõiguslikest lepingutest (nt. laenulepingutest) tulenevate kliendipoolsete kohustuste ebakorrektsel täitmisel või mittetäitmisel või muude tegurite tõttu (sh. tagatise ebapiisavus).

Krediidirisk moodustab suurima osa Grupi koguriskist ja see kaasneb peaaegu kõigi krediititoodetega nagu laenud, liising, krediitkaardid, garantiid ja teistesse pankadesse paigutatud deposiidid.

Tekkimise allika ja allokeerimise järgi võib krediidiriski jagada kaheks grupiks:

1. Klientide laenuportfelli risk, kliendi keeldumine oma lepinguliste kohustuste täitmisest.
2. Pankade krediidirisk, mis on tingitud korrespondentpanga poolt oma kohustuste mittetäitmise tõenäosusest.

Krediidiriski suhtes avatud finantsvaradeks on nõuded klientidele ja krediidasutustele ning muud nõuded. Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon on nende finantsvarade bilansiline väärtus.

Oma laenutegevuses juhindub Tallinna Äripanga Grupp Eesti Vabariigi seadusandlusest ning Tallinna Äripanga normatiivaktidest, sealhulgas juhatuse poolt kinnitatud krediidipoliitikast.

Krediidiriski võtmise otsustab krediidikomitee. Määruse (EL) nr 575/2013 (CRR) järgi loetakse suure riskikontsentratsiooniga laenuks ühele isikule või seotud isikute grupile antud laenu, mis ületab 10% krediidasutuse aktsepteeritud kapitalist. Krediidikomitee otsust Kliendi või temaga seotud grupi laenuprojekti osas (väljaarvatud tüdarettevõtted), mille suurus on võrdne või ületab 10% Panga või Grupi omavahenditest, kinnitab kirjalikult Panga Nõukogu.

Grupi riskivõtmise põhimõtted on alljärgnevad:

1. risk peab olema hinnatav ja mõõdetav;
2. risk peab olema nõuetekohaselt tagatud;
3. tagatis peab olema nõuetekohaselt kindlustatud;
4. riskid peavad olema hajutatud erinevate majandusharude ja piirkondade vahel ning tähtaegade ja tagatiste abil;
5. tugeva järelevalvesüsteemiga peab olema tagatud võimalike probleemide avastamine võimalikult varases staadiumis.

Krediidiriski hindamine toimub nii enne laenu väljastamist kui ka hiljem kvartaalselt teostatava monitooringu alusel.

Krediidiriski mõõtmine hõlmab endas alljärgnevaid tegevusi:

- krediidiklientide senise tegevuse hindamine;
- juhtkonna ja omanike riskitaseme hindamine;
- tagatiste hindamine;
- tagatiste kindlustatus;
- äriplaani ning esitatud rahavoogude prognooside analüüs ja hindamine;
- potentsiaalse kliendi usaldusväärsus ja tunnus;
- positiivne krediidiajalugu;
- laenutaotleja riigiriski hindamine.

Välja antud ja välja antavad laenud kaetakse täielikult Grupi omavahendite ja kaasatud vahendite poolt (sh. sihtotstarbelised laenud ja nõudmiseni hoiused). Pank järgib riskikontsentratsiooni regulatiivseid norme, mille kohaselt ei tohi ühele laenusajale või seotud isikute grupile väljastatud laenude ja muude laenuõuete summa ületada 25% aktsepteeritud ja Grupiga seotud isikutele – 5%.

Pangasisese regulatsiooni järgi ühele majandusharule või tööstusharule väljaantud laenude maht (väljaarvatud tüdrettevõtetele antud laenud) ei saa ületada 25% laenuportfelligist. Krediidikomitee otsuse alusel võib eraldi võetud majandusharu või tööstusharu osakaal olla suurendatud kuni 35% laenuportfelli kogumahust. Haldus- ja abitegevuseharu laenude suhtes on kehtestatud kontsentratsiooni pangasisene normatiiv mitte rohkem kui 35%.

Kvartaalselt teostatakse laenuportfelli monitooringut, mille käigus vaadeldakse iga üksikut laenu ja klienti eraldi. Hindamisel pöörab Grupp tähelepanu laenulepingu tingimuste täitmisele, sh. lepingujärgsete maksete õigeaegsusele, kliendi finantsseisundile, tagatise seisundile ning Grupile vajaliku informatsiooni ja dokumentatsiooni esitamisele.

Kriteerium 1: maksedistsipliin

1. Intressid ja põhiosa makstud graafiku järgi, kõrvalekalded graafikust maksimaalselt 7 päeva (kuni 3 korda aastas), või üks viivitus aastas 7 kuni 15 päeva.
2. Viivitus intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 8 kuni 15 päeva (kuni 3 korda aastas) või 1 kord 15 kuni 30 päeva.
3. Viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 30 kuni 60 päeva (kuni 2 korda aastas).
4. Viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 60 kuni 90 päeva.
5. Viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust üle 90 päeva.

Kriteerium 2: finantsolukord

1. Hea finantsseis, võime maksta laenu põhisummat ja intresse on hea ning tõenäoline, et see olukord säilib tulevikus.
2. Stabiilne finantsseis, kuid konkreetsed finantsnäitajad viitavad tähelepanu pööramise vajadusele.
3. On olemas finantsnäitajad, mille tõttu tekib kahtlus laenusaaaja võime osas korrektselt laenu tagasi maksta.
4. On olemas finantsnäitajad, mis viitavad laenusaaaja võimetusele korrektselt laenu tagasi maksta.
5. Laenusaaaja finantsseis näitab laenusaaaja võimetust laenu tagasi maksta.

Laenusaaaja finantsolukorra reitingu aluseks on: likviidsus (kiire), müügi rentaablus, omakapitali osakaal bilansist, intresside kattuvuse koefitsient, üldise finantsseisundi hindamine.

Kriteerium 3: tagatis

1. Esimese järjekoha hüpoteek likviidsele tagatisele, käsipant, transpordivahendipant.
2. Esimese reitingu (klass A) tagatis hindamismaksumusega vähemalt 125% laenusummalt, 2 järjekoha hüpoteek likviidsele kinnisvarale, väärtpaberite pant, firma käendus, mille omakapital on 3 korda suurem laenu summast, eraisikute käendus.
3. Kommertsipant, ebalikviidne kinnisvara, firma käendus, mille omakapital on 2 korda suurem laenu summast.
4. Laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega 100% kuni 125% laenusummast.
5. Laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega alla 100% laenusummast.

Laenu hindamise valem: Laenu reiting = (maksedistsipliini reiting, laenusaaaja finantsseisundi reiting, tagatise reiting) / 3.

Eraisikute suhtes kasutatakse üksnes kriteeriume: maksedistsipliini reiting ja tagatise reiting.

Kliendi lepingujärgsete maksete õigeaegsuse ja tema finantsseisundi hindamisel lähtutakse 5-punkti süsteemist, A kuni E, kus A kirjeldab kõige tugevamat ja E kõige nõrgemat klienti (vt. lisa 7). Eraldi hinnatakse kliendi tagatise lähtudes vormistatud tagatise liigist, tema väärtusest, väärtuse muutusest, tagatise likviidsusest ja tema kindlustamisest.

Laenureitingu ja krediidiklassi seotus:

- 1= klass A
- 2= klass B
- 3= klass C
- 4= klass D
- 5= klass E

Vaatamata kliendi laenuõuete suurusele pööratakse tähelepanu laenusumma tagastamisele kas ühe summana lepingu lõpus (nn. bullet-laen) või proportsionaalsete osadena. Bullet-laenud on võetud eritähelepanu alla.

Tagatise väärtuse arvestamisel võetakse arvesse selle turuhinda. Probleemsete laenude puhul teostab Grupp tagatise väärtuse ümberhindamist selle maksumuse kindlakstegemiseks kinnisvaraturul hindade langemise tingimustes. Tagatiste väärtust enne ja peale ümberhindamist arvestatakse probleemsete nõuete hindamisel ja omakapitali piisavuse sisemiste nõuete arvutamisel (ICAAP, Pillar III).

Samuti jälgitakse tähelepanelikumalt kliente, kelle kohustused Grupi ees ületavad 10% Grupi aktsepteeritud kapitalist.

Ülalnimetatud algandmete alusel toimub monitooringu käigus Grupi laenuportfelli hindamine. Krediidikomitee hindab ebatõenäoliste laenude ulatust ja nõuete laekumise tõenäosust kvartaalselt. Iga kahjutunnusega laenuõude jaoks, mille puhul on tuvastatud nõude väärtuse langus, moodustatakse eraldi laenu allahindlus, millest moodustub kokku panga laenuportfelli allahindlus.

Esmaselt hindavad laenuportfelli laenuosakonna töötajad, kelle poolt koostatud allahindluste ülevaate ja ettepanekute alusel otsustab Krediidikomitee laenude allahindluse vajaduse ja ulatuse. Siseauditi osakond ja Finantsinspeksioon teostavad kontrolli panga tegevuse üle laenude jälgimise ja allahindamise osas.

Analüüs „Grupi nõuded klientidele“ on toodud järgmiste klasside ja alaklasside lõikes (vt. lisa 7):

1. laenud juriidilistele isikutele:
 - investeerimislaenud
 - arvelduslaenud
 - liisingud
 - muud laenud

2. laenu eraisikule:
-eluasemelaenu
-muud laenu.

Tähtajaks tasumata, allahinnatud nõuded klientidele ja nõuete tagatised on esitatud lisan 7.

Riskide kontsentreerumine

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2014		31.12.2013	
	arv/summa	% aktsepteeritud kapitalist	arv/summa	% omavahenditest
1. Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	5	-	5	-
2. Suure riskikontsentratsiooniga klientide riskipositsiooni summa	29 834	136.5%	33 991	152.8%
3. Grupiga seotud isikute riskipositsiooni summa	1 124	5.1%	909	4.1%

Pangandusmääruse ja Krediidiasutuse seaduse järgi loetakse suure riskikontsentratsiooniga laenuks ühele isikule või seotud isikute grupile antud laenu, mis ületab 10% krediidiasutuse aktsepteeritud kapitalis.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2014 ja 2013 esitatud Grupi nõuete jaotus majandussektorite lõikes. Nõuete all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele (sh. liisingnõuded) ja krediidiasutustele.

Tähtajaks tasumata laen on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtajaks laekunud.

Nõuete allahindluse mõiste on toodud raamatupidamise aastaaruande lisan 3 „Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte“.

Nõuete jaotus majandussektorite lõikes

31.12.2014

(tuhandetes eurodes)

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansivälised tehingud	Tegevus- haru osakaal
	nõuded	väärt- paberid	intressi nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	3 705	-	3	69	-	20	2.0%
Töötlev tööstus	1 439	-	1	-	-	139	0.9%
Ehitus	517	-	1	192	-	856	0.8%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinate remont	2 611	-	6	1 000	-	1 394	2.2%
Finantsvahendus	143 458	-	84	1 460	-	285	79.0%
Keskpank	7 163	-	-	-	-	-	3.9%
Kinnisvaraalaane tegevus	7 107	-	4	-	-	31	3.9%
Haldus- ja abitegevused	8 669	-	4	-	-	10	4.8%
Muud tegevusharud	1 377	13	3	124	69	467	1.0%
Eraisikud	2 256	-	4	27	-	497	1.5%
Kokku	178 302	13	110	2 872	69	3 699	100.0%

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansivä- lised tehingud	Tegevus- haru osakaal
	nõuded	väärt- paberid	intressi nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	3 708	-	5	91	-	26	2,3%
Töötlev tööstus	1 060	-	-	-	-	66	0,7%
Ehitus	1 641	-	1	378	328	900	1,5%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	1 048	-	-	-	-	844	1,1%
Finantsvahendus	133 508	-	149	-	-	302	81,2%
Keskpank	6 088	-	-	-	-	-	3,7%
Kinnisvaraalane tegevus	1 064	-	2	110	-	105	0,7%
Haldus- ja abitegevused	7 159	-	2	-	-	10	4,3%
Muud tegevusharud	3 375	13	3	408	19	304	2,2%
Eraisikud	3 344	-	18	825	20	434	2,3%
Kokku	161 995	13	180	1 812	367	2 991	100,0%

Vaata ka lisa 7.

Riigirisk

Rahvusvahelistes mastaapides tegutsevate krediidasutuste, sh. Tallinna Äripanga Grupi jaoks on oluline hinnata adekvaatselt riigiriski. Riigirisk koosneb kahest komponendist: majanduslikust ja poliitilisest riskist.

Majanduslik risk hõlmab üldist majandus- ja finantsjuhtimise taset riigis (nii makromajanduses kui ettevõtetes), riigi konkurentsivõimet maailmaturul, maksebilansi olukorda, rahvusvaluuta stabiilsust jms.

Poliitilise riski suuruse määrab poliitilise süsteemi stabiilsus, suhted naaberriikidega ja julgeolekugarantiid. Poliitilise riski hindamisel on mõeldud sellele, kuidas nimetatud tegurid võivad mõjutada omandiõigust.

Reaalsed majanduslikud ja poliitilised riskid on omavahel läbipõimunud ja neid tuleb hinnata ühtse tervikuna.

Riigiriski võib defineerida järgmisel viisil:

- konverteerimise risk (rahvusvaluuta devalveerimine);
- rahaliste vahendite ülekande riskid;
- riigi maksevõimetuse risk (default).

Riigiriski maandamiseks kasutab Grupp järgmisi meetmeid:

- *Konverteerimise risk*
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikide valuutadega, mille konverteerimine on piiratud;
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikidega, mille rahvusvaheline maine on ebaselge või ebastabiilne.

- *Rahaliste vahendite ülekande riskid*
 - Kõik valuuta ostu-müügi operatsioonid teostatakse läbi diilingusüsteemi Bloomberg;
 - Pank ei ava korrespondentkontosid riikides, kus poliitilised ja/või majanduslikud riskid on kõrged.
- *Riigi maksevõimetuse risk*
 - Vastavat riski reguleeritakse läbi range korrespondentpankade valiku;
 - Riigiriski hindamiseks kasutab Grupp rahvusvaheliste reitinguagentuuride andmeid;
 - Grupp teostab monitooringut massimeedia ja vastaspoolte riikide meediaagentuuride teadete üle.

Kõiki ülalnimetatud riske analüüsib, haldab ja kontrollib APJK ja Panga juhatus. Vajadusel kaasatakse ka vastavaid kogemusi omavaid Panga nõukogu liikmeid.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2014 ja 2013 esitatud eraldi Grupi nõuete kontsentreerumine geograafiliste piirkondade lõikes. Nõude all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele ja krediitiasutustele.

Tähtjaks tasumata laen on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtjaks laekunud.

Nõuete allahindluse mõiste on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas 3 „Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte“.

Nõuete jaotus geograafiliste piirkondade lõikes

31.12.2014

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtjaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi-välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Eesti	41 417	-	37	1 430	69	3 053	24.4%
USA	56 698	-	-	-	-	-	31.1%
Austria	19 517	-	2	-	-	-	10.7%
Saksamaa	47 259	-	-	-	-	-	25.9%
Venemaa	10 977	-	71	2	-	232	6.2%
Muud riigid	2 434	13	-	1 440	-	414	1.7%
Kokku	178 302	13	110	2 872	69	3 699	100.0%

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtjaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi-välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Eesti	32 722	-	23	1812	367	2 377	21,3%
USA	27 079	-	2	-	-	-	16,4%
Austria	14 586	-	-	-	-	-	8,8%
Saksamaa	51 445	-	1	-	-	-	31,2%
Venemaa	34 416	-	154	-	-	188	21,0%
Muud riigid	1 747	13	-	-	-	426	1,3%
Kokku	161 995	13	180	1812	367	2991	100,0%

Tururisk

Tururisk kujutab endast kahjumi võimalust, mis on põhjustatud ebasoodsatest finantsturgude liikumistest – valuutakursside, intressimäärade, väärtpaberite ja väärismetallide väärtuse muutustest. Tururisk omab makroökonomilist iseloomu. Tururiskist on mõjutatavad enamuse pangateenustest, sh. laenud, hoiused ja tuletisinstrumendid. Pank ei teosta spekulatiivseid tehinguid fondi- ja valuutaturgudel, seetõttu puudub pangal selline tururiski koostisosa nagu fondi risk.

Grupi jaoks eksisteerib 2 peamist tururiski:

- 1) valuutarisk;
- 2) intressimäära risk;

Tururiski juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- olemasolevate valuutaressursside katteks olevate aktive samas valuutas nomineerimine;
- avatud netovaluutaposisioon ei ole üle 20% omakapitali summast;
- siseste normatiivide pidev jälgimine "Riskide juhtimise metoodika" alusel;
- tagatiste turuhinna muutuste risk on maandatud selle kaudu, et Grupp laenab raha summas kuni 70% laenu tagatise hindamisväärtusest väljaandmise hetkel hinnatuna;
- valuutariskide maandamiseks kasutatakse tuletisinstrumente (forward- ja swaptehinguid);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine.

Tururiskide juhtimisega tegelevad APJK, samuti laenuosakonna ja välisarvelduste osakonna töötajad. Intressi- ja ajaliste mittevastavuste juhtimist intressitootvate aktive ja intressikandvate passivate vahel teostab APJK koos Riskijuhtimise grupiga ja laenuosakonnaga spetsialistiga. Investeeringisportfelli väärtuse muutmise riski hinnatakse eraldi kapitali piisavuse (ICAAP) sisehindamise stress-analüüsi raames. Alates 2012. aastast viiakse regulaarselt läbi tururiski stressitestid erinevate kriisistsenaariumite põhjal.

Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustused euro ekvivalendis tuhandetes eurodes.

Finantsvarade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (tuhandetes eurodes)**31.12.2014**

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							0
Sularaha ja nõuded keskpangale	7 673	88	2	20	1	1	7 785
Nõuded krediitiasutustele	55 008	79 823	526	1 501	101	258	137 217
Nõuded klientidele-neto ja muud nõuded	33 708	145	-	-	-	-	33 853
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Muu vara (lisa 9)	374	76	-	1	-	-	450
Varad kokku	96 776	80 132	528	1 521	102	259	179 318
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	403	2 060	-	-	-	-	2 463
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	87 354	72 554	608	1 497	53	217	162 283
Allutatud laen	-	6 589	-	-	-	-	6 589
Muud kohustused (lisa 15)	518	2 034	-	42	-	-	2 594
Kohustused kokku	88 275	83 237	608	1 539	53	217	173 929
Bilansiline netoposisioon	8 501	-3 105	-80	-18	49	42	5 389

31.12.2013

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	7 414	113	3	9	1	4	7 544
Nõuded krediitiasutustele	67 344	57 328	778	2 308	247	239	128 244
Nõuded klientidele-neto ja muud nõuded	26 495	798	-	-	-	3	27 296
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Muu vara (lisa 9)	367	142	-	-	-	-	509
Varad kokku	101 633	58 381	781	2 317	248	246	163 606
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	96 142	49 156	777	2 287	153	279	148 794
Allutatud laen	-	5 801	-	-	-	-	5 801
Muud kohustused (lisa 15)	350	2 880	5	-	-	-	3 235
Kohustused kokku	96 495	57 838	782	2 287	153	279	157 834
Bilansiline netopositsioon	5 138	543	-1	30	95	-33	5 772

Seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2013 oli ainult USA dollarites fikseeritud netopositsioon üle 1% omavahendite tasemest ja moodustas vastavalt 14,2% ja 2,4% omavahenditest. Grupi valuutade netopositsioonide taset bilansikuupäeva seisuga kajastab aasta jooksul tekkivat iseloomulikku valuutapositsioonide taset. Netopositsioonide arvutamisel ei võeta arvesse eurot.

Alljärgnevas tabelis on toodud tundlikkuse analüüs bilansipäeva seisuga võimalike mõistlike valuutakursside muutuste suhtes.

	31.12.2014	31.12.2013
tuhandetes eurodes		
Valuutade tugevnemine 5% (2013: 5%)		
USD tugevnemine 10% (2013: 5%)	-311	27
CHF tugevnemine 5% (2013: 5%)	2	-5
GBP tugevnemine 5% (2013: 5%)	-4	-
SEK tugevnemine 5% (2013: 5%)	2	5
RUB tugevnemine 40% (2013: 5%)	-7	2
LVL tugevnemine 5% (2013: 5%)	-	3
CAD tugevnemine 5% (2013: 5%)	-1	-
Muu (välja arvatud EUR) tugevnemine 5% (2013: 5%)	1	-
Kokku	-318	32
Valuutade nõrgenemine 5% (2013: 5%)		
USD nõrgenemine 10% (2013: 5%)	311	-27
CHF nõrgenemine 5% (2013: 5%)	-2	5
GBP nõrgenemine 5% (2013: 5%)	4	-
SEK nõrgenemine 5% (2013: 5%)	-2	-5
RUB nõrgenemine 40% (2013: 5%)	7	-2
LVL nõrgenemine 5% (2013: 5%)	-	-3
CAD nõrgenemine 5% (2013: 5%)	1	-
Muu (välja arvatud EUR) nõrgenemine 5% (2013: 5%)	-1	-
Kokku	318	-32

Rahavooline intressirisk on finantsinstrumendi tulevaste rahavoogude kõikumise risk turuintressimäärade muutustest tingituna. Neto intressitulu on mõjutatud välistest teguritest nagu muutused Euribori määras, intressikõvera muutused ja konkurentsipurve. Grupp mõeldab neto intressitulu riski kui võimalikku muutust tuludes.

Intressiriskide mõjule hinnangu andmiseks krediitiasutuse tegevuse tulemustele tehakse stress-teste. Aruandeperioodil tehti 2 plaanilist stressitesti erinevate intressimäärade muutmise stsenaariumide järgi ajaliste perioodide lõikes. Intressiriski stresstestimist teostavad Riskijuhtimise grupi liikmed.

Aruandeperioodil jõudsid pankadevahelise laenuturu intressimäärad ajaloolise miinimumini (0% ja isegi negatiivne intressimäär). Intressimäära riski mõju hindamise stsenaariumis Grupi majanduslikule väärtusele kasutati eelduse, et nõudmiseni hoiuste intressimäärad võivad muutuda 10 baaspunkti võrra, kusjuures nõudmiseni hoiuste intressimäärad ei võinud minna negatiivsesse tsooni; teiste kontode suhtes – 100 baaspunkti võrra.

Intressiriski analüüsimisel kasutasime GAP analüüsi ehk Grupis kasutatavate finantsinstrumentide pikkade ja lühikeste positsioonide vahede analüüsi meetodit ajaintervallide lõikes 1 kuu kuni perioodini üle 5 aasta. Intressiriski analüüs teostati aasta tulemustel saadud absoluutse GAP suuruse suhtes. Intressimäära suurendamisel aruandeaasta jooksul 10 ja 100 baaspunkti võrra, suureneb neto intressitulu aastaga arvestuslikult 79 tuhande euro võrra, intressimäära alandamisel väheneb see näitaja arvestuslikult 79 tuhande euro võrra. Krediitiasutus võtab endale intressiriski lähtudes intressitootvatest aktivest ja intressikandvatest passivatest ja nende vahel oleva vahe suurusest. Intressiriski suurusele piirangute seadmine on panga Aktivate-Passivate Komiteesse kuuluva likviidsuse juhtimise grupi jooksuks ülesandeks.

Alljärgnevas tabelis on toodud Grupi intressiriski analüüs. Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Toodud andmed võimaldavad teha järelduse, et bilanss on tundlik aktive suhtes, teisisõnu suurendab intressimäärade positiivne liikumine Grupi majanduslikku väärtust.

Intressikandvad varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi

31.12.2014

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	7 163	-	-	-	-	-	7 163
Nõuded krediidasutustele	119 165	-	13 896	4 156	-	-	137 217
Nõuded klientidele, bruto	145	20 645	4 845	215	722	3 925	30 497
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	13	13
Aktiva kokku	126 473	20 645	18 741	4 371	722	3 938	174 890
Passiva							
Võlgnevused krediidasutustele	2 463	-	-	-	-	-	2 463
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	122 186	9 979	18 541	8 299	3 278	-	162 283
Allutatud kohustused	-	-	-	-	6 589	-	6 589
Passiva kokku	124 649	9 979	18 541	14 888	3 278	0	171 335
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	1 824	10 666	200	-10 517	-2 556	3 938	3 555

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	6 088	-	-	-	-	-	6 088
Nõuded krediidasutustele	99 773	-	7 889	20 582	-	-	128 244
Nõuded klientidele, bruto	800	13 823	5 414	322	1 856	1 988	24 203
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	13	13
Aktiva kokku	106 661	13 823	13 303	20 904	1 856	2 001	158 548
Passiva							
Võlgnevused krediidasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	114 891	9 511	17 570	4 055	457	2 310	148 794
Allutatud kohustused	-	-	-	-	5 801	-	5 801
Passiva kokku	114 895	9 511	17 570	4 055	6 258	2 310	154 599
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-8 234	4 312	-4 267	16 849	-4 402	-309	3 949

Seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2013 ning vastavate perioodide jooksul ei olnud grupil õiglases väärtuses kajastatud finantsvarasid ega –kohustusi, seega ei ole grupp avatud õiglase väärtuse intressimäärariskile.

Likviidsusrisk

Likviidsus iseloomustab Grupi võimet täita endale võetud kohustusi igal konkreetset ajahetkel, samuti Grupi võimet teatud perioodi jooksul muuta ebasoodsat likviidsuse taset või vähemalt olemasoleva taseme konstantsena hoidmist aktiiva ja passiva struktuuri muutmise ja lisavõõrkapitali kaasamise abil ning finantspüsivuse suurendamist tulude kasvu näol.

Likviidsusrisk tuleneb varade ja kohustuste tähtaegade erinevusest, varade poolel asuvate vahendite realiseerimise kiirusest kohustuste katmiseks, üldisest varade struktuurist ja kohustuste intressitundlikkusest.

Likviidsusrisiki juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- Likviidsuse strateegia;
- Finantsinspektsiooni soovituslik juhend: „Nõuded likviidsusrisiki juhtimisele“;
- Grupi likviidsusrisiki reguleerimise aluseks on Euroopa Keskpanga määrus kohustuslike reserve kohaldamise kohta;
- Eesti Panga ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kehtestatud krediitiasutuse usaldatavusnormatiivide järgimine;
- koefitsientide ja limitide jälgimine (nii regulatiivseid kehtestatud kui ka Grupi siseseid) – aluseks on “Riskide juhtimise meetodika” ja “Likviidsuse juhtimise meetodika”;
- Stresstestide tulemuste analüüs;
- Panga kassa limiidi täitmine;
- hoiuste ja laenude mahtude prognoosimine, laenude tagasimakse graafikute koostamine;
- avatud valuutapositioni tasakaalustamine;
- Grupi ressursibaasi stabiilsus tagatakse konkurentsivõimeliste intressimäärade pakkumistega tähtajalistele deposiitidele;
- tähtajaliste deposiitide lõpetamise tingimused (30-päevaline etteteatamine);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine.
- uute pangasiseste normatiivide rakendamine likviidsusrisiki üle järelevalve teostamiseks ja monitoorimiseks.

Likviidsuse strateegia sisaldab:

- otsuste vastuvõtmise süsteemi;
- finantseerimise ja operatsioonide likviidsuse hoidmise lähenemisi;
- likviidsusrisiki suuruse normatiive;
- likviidsuse planeerimise protseduure sündmuste arengu erinevate stsenaariumide korral.

Likviidsusriskide juhtimisega tegeleb APJK. APJK koos riskijuhtimise grupiga teostab aktivate monitooringut, kontrolli ja ümberpaigutamist, eesmärgiga saavutada võimalikult optimaalset bilansi struktuuri vastuvõetava likviidsuse tasandi säilitamisel, samas sellist likviidsusreservi säilitamist, et tagada mitteplaaniiliste tekkivate finantsvajaduste rahuldamist (tulusate investeerimis- ja laenutehingute tagamine, ettenägematute ja hooajaliste laenunõudluse kõikumiste kompenseerimine ning ootamatute deposiitide kõrvaldamise täiendus).

Likviidsusriskide juhtimise strateegilisi küsimusi arutab APJK regulaarselt mitte vähem kui üks kord kuus.

Likviidsuse juhtimise ja sellest tuleneva riski igapäevase haldamisega tegeleb töörühm, kuhu kuuluvad APJK liikmed ning raamatupidamise ja aruandluse ja arengu, analüüsi ja valuutatehingute osakondade töötajad.

Töörühm kontrollib Grupi likviidsustaset pidevalt (igapäevaselt) ning kord nädalas esitab Panga juhatusele oma tegevuse aruande. Vastavalt Likviidsusstrateegia sätetele edastab töörühm regulaarselt juhatuse liikmetele likviidsuse raporti, mis sisaldab igakuiselt arvutatavat likviidsuse koefitsienti.

Likviidsusrisk (järeljäänud tähtaegade järgi)

31.12.2014

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediidiasutustele	2 463	-	-	-	-	-	2 463
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	122 186	10 147	19 354	8 448	1 441	1 620	163 196
Allutatud kohustused	-	40	89	118	6 698	-	6 945
Muud kohustused*	2 344	-	-	-	-	-	2 344
Garantiid ja laenudega seotud bilansi- välised kohustused**	-	365	1 674	1 516	83	62	3 700
Kokku finantskohustused	126 993	10 552	21 117	10 082	8 222	1 682	178 648
Kokku finantsvarad	127 096	19 006	9 016	499	5 473	17 779	178 869
Järelejäänud tähtaegade erinevus	103	8 454	-12 101	-9 583	-2 749	16 097	221

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediidiasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	114 884	9 746	18 230	4 553	973	1 154	149 540
Allutatud kohustused	-	35	78	105	6 001	-	6 219
Muud kohustused*	3 071	-	-	-	-	-	3 071
Garantiid ja laenudega seotud bilansi- välised kohustused**	-	282	1 353	1 218	80	58	2 991
Kokku finantskohustused	117 959	10 063	19 661	5 876	7 054	1 212	161 825
Kokku finantsvarad	108 117	11 105	26 020	699	4 603	12 553	163 097
Järelejäänud tähtaegade erinevus	-9 842	1 042	6 359	-5 177	-2 451	11 341	1 272

* muud kohustused sisaldavad maksed teel, lõpetamata väärismetallidega seotud tehingud, ja muud võlad (vt lisa 15).

** laenudega seotud bilansivälised kohustused on bilansikuupäeva seisuga kasutamata laenulimiidid (vt lisa 18).

Ülaltoodud tabelist on toodud finantskohustuste eeldatavad diskonteerimata rahavood ja varade bilansilised väärtused. Kohustuste täitmiseks on Grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, hoiused teistes pankades ning laenu ja nõuded klientidele. Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused euro ekvivalendis.

Aruande perioodil säilitas Grupp likviidsuse taseme, mis on piisav klientide ja järelevalveorganite kõigi nõuete täimiseks.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud likviidsusnormatiivide täitmine Grupi poolt on toodud raamatupidamise aastaaruande lisa 2 punktis 2.13.

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk tähendab riski, mis grupisiseste või -väliste tegurite mõjul võib negatiivselt mõjutada Grupi tegevust ning viia kahjumi tekkimiseni. Operatsioonirisk koosneb alljärgnevast:

- infotehnoloogiline risk;
- protseduuririsk;
- personalirisk;
- juriidiline risk;
- välised riskid.

Operatsiooniriski maandamiseks on Tallinna Äripanga Grupis tehingute administreerimiseks loodud kontrollsüsteem, mis tagab teostatud tehingutele mitmekordse järelevalve. Vastavuses “Operatsiooniriskide juhtimise poliitikaga” toimub Grupis igakuiselt operatsiooniriski monitooring, mis näeb ette 2 500 eurot ületavate operatsiooniriski kahjujuhtumite ja intsidentide kontrollimist. Aruandeperioodil olid kindlaks määratud ka operatsiooniriskide intsidentide registreerimise ajalisel kriteeriumid. Kriteeriumite määrasid alandati pangasiseste operatsiooniriskide monitoorimiseks.

Monitooringu tulemuste alusel arvutatakse välja operatsiooniriski näitaja (OR), mis näitab kaalutud keskmist IT riskide, protseduurireeglite-, personali-, juriidiliste- ja välisriskide osas. Operatsiooniriski näitaja edastatakse Panga sisekontrollile ja APJK-le informeerimiseks ja kontrollimiseks. Iga-aastase juhatuse liikmete ja Grupi juhtivate töötajate anketeerimise käigus koostatakse riskide kaart, mis kujutab endast riskijuhtumite mudelit (skooringu mudel). Riskide kaart annab võimaluse tuua välja suurema riski võimalusega tsoonid, samuti määrata erinevate riskide kaalu koefitsiente, mida kasutatakse OR juures ja ICAAP-I arvestuseks. Operatsiooniriski aruanded esitatakse kvartaalselt juhatusele ja Finantsinspeksioonile.

Minimaliseerimaks *infotehnoloogilise riski* faktoreid on loodud sisemine infokaitsetsüsteem ja protseduurireeglid, mis piiravad mittesanktsioneeritud juurdepääsu pangasisesele põhiinformatsioonile.

Võimaliku *protseduuririski* maandamiseks kasutab Grupp protseduurireegleid, mis peavad tagama teenuste igakülgse kaetuse lepingute, kontrolltoimingute ja tõese raamatupidamisliku kajastamisega. Iga toimingute ja toote kohta koostatakse pangas protseduurireeglistik ja tootekaart.

Nimetatud süsteemi toimimist ning efektiivsust kontrollivad Panga siseauditi osakond ning jurist, kes viivad protseduurireeglitest kinnipidamise tagamiseks regulaarselt läbi kontrollimisi sõlmitud või sõlmimisel olevatele lepingutele ning teevad analüüse võimalike riskide väljaselgitamiseks. Suurt tähtsust antakse kontrollile vastavusriskide üle ja rahapesu riski tõkestamise süsteemile.

Personaliriski reguleeritakse töötajate valiku ning paigutusprintsipi abil. Kaadri valiku printsiibiks on eelnevalt hinnata töötaja professionaalset sobivust, kvalifikatsiooni ning lojaalsust.

Töötajaile on kehtestatud pädevuse piirid, millede ületamisel ning Grupile sellega kahju tekitamisel kannab töötaja isiklikku varalist vastutust tekitatud kahju ulatuses.

Juriidiline risk. Grupp kasutab tehingute teostamisel standardseid lepinguid. Kõik lepingute tingimused kooskõlastatakse Grupi juristiga ja vajaduse korral tellitakse juriidiline ekspertiis. Märkimisväärset osa nõuetagamisega seotud lepingutest kontrollitakse notaribüroodes.

Välised riskid. Grupi ruumidesse ja kommunikatsiooni süsteemidesse sissemurdmise välised riskid on kindlustatud IT kaitse süsteemiga, turvalisuse tagamise sisereeglitega, videosalvestussüsteemi tehniliste vahenditega. Süsteemide välised riskid fikseeritakse ja hoitakse arhiivis. Füüsilise turvalisuse tagamine ja kriminaalsete riskide kontroll kuulub Panga haldusdivisjoni tegevuse valdkonda.

Kõiki operatsiooniriske kontrollivad ja haldavad operatsiooniriski juhtimise töögrupp, siseauditi osakond.

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel II ja Basel III kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul on operatsiooniriski kapitalinõue 15% Grupi põhitegevuse puhastulust. Antud valik on tehtud tulenevalt pangaoperatsioonide iseloomust ja Panga väiksusest.

Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus

Tallinna Äripanga juhatus on hinnanud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse tuvastamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Laenude puhul vaadeldakse igat klienti eraldi ning intressimäärad on erinevad tulenevalt kliendi riskitasemest, mistõttu nende laenude tuleviku rahavoogude diskonteerimiseks ei ole võimalik rakendada homogeenset ja sarnastel tehingutel põhinevat võrreldavat intressimäära. Kuna laenude väljastamisel pakub pank pigem kliendile veidi kõrgemat intressimäära, kui konkurendid, on juhatus hinnanud, et laenud on väljastatud turutingimustel ja nende õiglane väärtus ei ole oluliselt madalam nende bilansilisest väärtusest seisuga 31.12.2014 ega 31.12.2013.

Muud nõuded, viitvõlad ja muud kohustused on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglane väärtus juhtkonna hinnangul oluliselt bilansilisest väärtusest. Need nõuded ja kohustused ei kannu intressi.

Fikseeritud intressimääradega klientide deposiidid on lühiajalised ning deposiitide hiinastamisel järgitakse turutingimusi. 2014. aastal ei ole turu intressikõver oluliselt muutunud, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav deposiitide õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Vt ka finantsvarade ja finantskohustuste tähtajalist struktuuri likviidsusriski juures käesolevas lisas.

Kapitali juhtimine

Grupp kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Grupp lähtub kapitali planeerimisel riskistrateegiast ja riskipoliitikast. Kapitalivajaduse planeerimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks. Selliste otsuste langetamise instrumendiks on kapitali piisavuse stress-testimine Pillar I ja Pillar II adekvaatsuse kriteeriumite alusel.

Kapitali planeerimisel ja äriplaani koostamisel kesk- ja lühiajaliseks perspektiivis arvestatakse selliseid näitajaid nagu kapitaliseerituse tase, minimaalne ja soovitatav omakapitali määr, omakapitali kordaja (leverage), tähtajaliste hoiuste katmise tase kontserni omavahenditega, kõrglikviidsete aktive summa ning vastuvõetud riski ja likviidsusestrateegiad.

Kapitalivajaduse leidmiseks prognoositakse bilansipositsioone, võttes aluseks võimalikke muutusi erinevate riskiga kaalutud varade ja omakapitalikirjete lõikes ning soovitud kapitalitasemete hoidmise. Lisaks leitakse mitteoodatavate kahjude katteks vajalik omakapitali puhver. Selle puhvri suhteline suurus moodustab vähemalt 2,0% kapitali adekvaatsuse arvutamisel kasutatavate omavahendite summast.

Krediidiasutusel peavad olema omavahendid summas vähemalt 5 miljoni eurot ja kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 10% või rohkem.

Lisa 5. Nõuded keskpangale

Vastavalt Euroopa Keskpanga nõuetele on kehtestatud Eestis tegutsevatele krediidiasutustele kohustusliku reservi nõue. Kohustusliku reservi nõude arvestuse baasi hulka kuuluvad kõik krediidiasutuse poolt võõrvahendite kaasamise teel saadud bilansilised kohustused ja tingimuslikest kohustustest konsolideerimisgruppi kuuluvate residentsete finantseerimisasutuste kohustuste katteks väljastatud finantsgarantiid. Kohustusliku reservi nõude suurus arvutatakse kuu lõpu bilansi alusel ja peab olema täidetud aruandeperioodil keskmisena. 2014 ja 2013 aasta jooksul oli Tallinna Äripank nimetatud nõudega vastavuses. Seisuga 31. detsember 2014 moodustavad nõuded keskpangale 7 163 tuhat eurot (31.12.2013: 6 088 tuhat eurot). Reservinõue 31.12.2014 seisuga oli 1 460 tuhat eurot (31.12.2013: 1 723 tuhat eurot), seega on vabu vahendeid Eesti Pangas seisuga 31.12.2014 5 703 tuhat eurot (31.12.2013: 4 365 tuhat eurot), mis on kajastatud raha ekvivalentidena.

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Arvelduskonto päevalõpu jääk kuukeskmisena	2 373	6 327
Kohustusliku reservi nõue kuu keskmisena	1 460	1 723
Kohustusliku reservi ületäitmine kuu keskmisena	913	4 604

2014. aastal teenis Grupp keskpangas arvelduseks hoitavatelt vahenditelt intressi summas 3 tuhat eurot (2013: 6 tuhat eurot).

2014. aastal EKP kehtestas hoiustamise püsivõimaluse negatiivse intressimäära. Negatiivne intressimäär kehtib ka kohustusliku reservi nõudeid ületavatele keskmistele reservihoiustele ja muudele eurosüsteemis hoitavatele hoiustele. Muudatus jõustus 11. juunil 2014. 2014. aastal olid Grupi negatiivse intressimäära kulud 2 tuhat eurot.

Lisa 6. Nõuded krediidasutustele

Nõuded krediidasutustele jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Nõudmiseni deposiidid:		
OECD maade pankades	114 456	88 364
Eesti pankades	1 885	1 211
SRÜ maade pankades	2 075	9 533
Mitte OECD maade pankades	749	665
Nõudmiseni deposiidid kokku	119 165	99 773
Tähtajalised deposiidid:		
OECD maade pankades	9 118	5 000
Eesti pankades	38	38
SRÜ maade pankades	8 896	23 433
Tähtajalised deposiidid kokku	18 052	28 471
Kokku	137 217	128 244

Seisuga 31. detsember 2014 nõuete krediidasutustele koosseisus ei ole tähtjaks tasumata ega alla hinnatud nõudeid. 2014. aastal ühe Venemaa korrespondentpanga finantsseisundi halvenemise tõttu oli maha kantud nõuded selle panga vastu summas 3 330 tuhat eurot.

Tähtajaliste deposiitide lõpptähtajad on 2015. aastal. Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 oli tähtajaliste deposiitide keskmine intressimäär vastavalt 2,72% ja 3,91%.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 toodud krediidasutustele nõuete analüüs krediidikvaliteedi järgi Standard and Poor's reitingute põhjal.

31.12.2014

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmiseni deposiidid	Tähtajalised deposiidid	Kokku
Nõuded krediidasutustele			
- reitinguga A	-	38	38
- reitinguga A-1+ kuni A-1	106 691	-	106 691
- reitinguga A-2	10 399	9 118	19 517
- ilma reitinguta	2 075	8 896	10 971
Kokku	119 165	18 052	137 217

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmiseni deposiidid	Tähtajalised deposiidid	Kokku
Nõuded krediidasutustele			
- reitinguga A	-	5 038	5 038
- reitinguga A-1+ kuni A-1	90 223	-	90 223
- reitinguga B	22	10 106	10 128
- ilma reitinguta	9 528	13 327	22 855
Kokku	90 773	28 471	128 244

Vastavalt pangandusmäärusele võib nõuetele reitinguta krediidasutuste vastu, mille tegelik tähtaeg on kuni kolm kuud, määrata riskikaal 20%. 31.12.2014 seisuga ilma reitinguta positsioonid olid nõuded Venemaa pankade vastu, millele rakendatud riskikaal 100%.

Grupp lähtub vahendite paigutamisel teistesse krediidasutustesse eelkõige varasemast koostööst omandatud kogemustest. Regulaarselt jälgitakse nende krediidasutuste finantsaruandeid, kus vahendeid hoitakse ning jälgitakse nõuete kvaliteeti.

Seetõttu ei kanna juhtkonna hinnangul Grupp olulist riski nõudmiseni ja kuni kolme kuulise tähtajaga hoiuste paigutamisest reitinguta pankadesse.

Lisa 7. Nõuded klientidele

Laenu liik	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Laenu liik		
Laenud juriidilistele isikutele	29 647	22 020
Investeeringislaenu	20 234	13 629
Arvelduslaenu	3 561	2 352
Liisingud	3 955	5 203
Muud laenu	1 897	836
Laenud eraisikutele	2 256	3 344
Eluasemelaenu ja liisingud	1 571	1 136
Muud laenu ja liisingud	685	2 208
Kokku laenu klientidele	31 903	25 364
Miinus: nõuete allahindlus	-69	-367
Kokku laenu klientidele, neto	31 834	24 997

Juriidilistele isikutele muude laenu all on kajastatud:

- pangas: nõuded finantseerimisasutusele, krediitkaardivõlgnevused;
- liisingus: faktooring, võlaajutamise lepingud ja liisingu poolt lõpetatud lepingud.

Eraisikutele muude laenu ja liisingute all on kajastatud:

- pangas: kõik laenu eraisikutele, mis ei ole eluasemelaenu (arvelduslaenu, plaaniline laenu, krediitkaardivõlgnevus);
- liisingus: kõik muud liisingud, mis ei ole eluasemega seotud (näiteks sõiduauto liisingud).

Nõuete allahindlus

2014

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2013	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist maha kantud	31.12.2014
Laenu juriidilistele isikutele	347	50	1	327	69
Investeeringislaenu	19	50	-	-	69
Arvelduslaenu	328	-	1	327	-
Laenu eraisikutele	20	-	16	4	-
Muud laenu ja liisingud	20	-	16	4	-
Kokku	367	50	17	331	69

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2012	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist maha kantud	31.12.2013
Laenuid juriidilistele isikutele	891	8	7	545	347
Investeeringislaenuid	542	-	2	521	19
Arvelduslaenuid	320	8	-	-	328
Muud laenuid	29	-	5	24	-
Laenuid eraisikutele	16	16	6	6	20
Muud laenuid ja liisingud	16	16	6	6	20
Kokku	907	24	13	551	367

Nõuded tagatise liigi järgi

2014

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts-pant	Käendus	Liising-vara	Tagamata	Muud*	Kokku
Laenuid juriidilistele isikutele	20 200	3 366	569	5 319	145	48	29 647
Investeeringislaenuid	16 767	3 253	214	-	-	-	20 234
Arvelduslaenuid	3 380	113	68	-	-	-	3 561
Liisingud	53	-	-	3 902	-	-	3 955
Muud laenuid	-	-	287	1 417	145	48	1 897
Laenuid eraisikutele	2 148	-	19	66	21	2	2 256
Eluasemelaenuid ja liisingud	1 558	-	-	13	-	-	1 571
Muud laenuid ja liisingud	590	-	19	53	21	2	685
Kokku laenuid klientidele	22 348	3 366	588	5 385	166	50	31 903

* Muud nõuete tagatised sisaldavad laekumisi kontole, tagatishoiuseid.

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts-pant	Käendus	Liising-vara	Tagamata	Muud*	Kokku
Laenuid juriidilistele isikutele	13 373	2 429	342	5 076	800	-	22 020
Investeeringislaenuid	11 070	2 321	238	-	-	-	13 629
Arvelduslaenuid	2 176	108	68	-	-	-	2 352
Liisingud	127	-	-	5 076	-	-	5 203
Muud laenuid	-	-	36	-	800	-	836
Laenuid eraisikutele	2 464	9	769	95	6	1	3 344
Eluasemelaenuid ja liisingud	1 096	-	-	40	-	-	1 136
Muud laenuid ja liisingud	1 368	9	769	55	6	1	2 208
Kokku laenuid klientidele	15 837	2 438	1 111	5 171	806	1	25 364

Nõuetekohaselt teenindatavad nõuded ja viivisnõuded

2014

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenuid juriidilistele isikutele				Laenuid eraisikutele		
	Investee- rimislae- nud	Arvel- dus- laenuid	Liisin- gud	Muud laenuid	Elu- aseme- laenuid ja liisingud	Muud laenuid ja liisingud	Kokku
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	20 085	2 349	3 925	443	1 566	663	29 031
allahindamata	20 085	2 349	3 925	443	1 566	663	29 031
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	66	1 212	30	1 454	5	22	2 789
viivitatud kuni 30 päeva	66	1 212	30	48	5	20	1 381
viivitatud 30-60 päeva	-	-	-	-	-	2	2
viivitatud üle 90 päeva	-	-	-	1 406	-	-	1 406
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	83	-	-	-	-	-	83
viivitatud 60-90 päeva	83	-	-	-	-	-	83
Kokku laenuid klientidele	20 234	3 561	3 955	1 897	1 571	685	31 903
Miinus: laenuühete allahindlus	-69	-	-	-	-	-	-69
Kokku laenuid klientidele, neto	20 165	3 561	3 955	1 897	1 571	685	31 834

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenuid juriidilistele isikutele				Laenuid eraisikutele		
	Investee- rimislae- nud	Arvel- dus- laenuid	Liisin- gud	Muud laenuid	Elu- aseme- laenuid ja liisingud	Muud laenuid ja liisingud	Kokku
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	13 342	1 974	4 880	836	1 130	1 390	23 552
allahindamata	13 342	1 974	4 880	836	1 130	1 390	23 552
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	199	-	323	-	6	783	1 311
viivitatud kuni 30 päeva	163	-	113	-	6	35	317
viivitatud 60-90 päeva	36	-	-	-	-	-	36
viivitatud üle 90 päeva	-	-	210	-	-	748	958
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	88	378	-	-	-	35	501
viivitatud 30-60 päeva	88	-	-	-	-	-	88
viivitatud üle 90 päeva	-	378	-	-	-	35	413
Kokku laenuid klientidele	13 629	2 352	5 203	836	1 136	2 208	25 364
Miinus: laenuühete allahindlus	-19	-328	-	-	-	-20	-367
Kokku laenuid klientidele, neto	13 610	2 024	5 203	836	1 136	2 188	24 997

Tähtaega mitte ületanud laenude jaotus krediitklasside lõikes

2014

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investeeringis-laenud	Arveldus-laenud	Liisingud	Muud laenud	Eluaseme-laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud ja allahindamata	20 085	2 349	3 925	443	1 566	663	29 031
krediitklass A	20 085	2 349	3 925	443	1 566	663	29 031
krediitklass B	10 752	1 154	797	443	1 147	609	14 902
krediitklass C	8 383	1 195	3 128	-	419	48	13 173

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investeeringis-laenud	Arveldus-laenud	Liisingud	Muud laenud	Eluaseme-laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud ja allahindamata	13 342	1 974	4 880	836	1 130	1 390	23 552
krediitklass A	4 808	1 653	4 843	836	1 029	647	13 816
krediitklass B	7 568	321	32	-	101	14	8 036
krediitklass C	966	-	5	-	-	729	1 700

Allahinnatud ja viivitatud laenude tagatised

2014

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Nõuded piisava tagatisega		Nõuded mittepiisava tagatisega	
	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	2 785	5 858	4	-
Investeeringislaenud	66	198	-	-
Arvelduslaenud	1 212	2 505	-	-
Liisingud	30	30	-	-
Muud laenud	1 454	3 041	-	-
Eluasemelaenud ja liisingud eraisikutele	5	40	-	-
Muud laenud ja liisingud eraisikutele	18	44	4	-
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	-	-	83	35
Investeeringislaenud	-	-	83	35
Kokku laenud klientidele	2 785	5 858	87	35

Piisava tagatisega nõuete all on kajastatud nõuded, mis on täielikult tagatud tagatisega, ja mittepiisava tagatisega nõuete all on kajastatud nõuded, mis on mittetäielikult tagatud tagatisega.

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Nõuded piisava tagatisega		Nõuded mittepiisava tagatisega	
	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 311	2 832	-	-
Investeeringislaenud	199	467	-	-
Liisingud	323	614	-	-
Eluasemelaenud ja liisingud eraisikutele	6	40	-	-
Muud laenud ja liisingud eraisikutele	783	1 711	-	-
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	-	-	501	90
Investeeringislaenud	-	-	88	25
Arvelduslaenud	-	-	378	50
Muud laenud ja liisingud eraisikutele	-	-	35	15
Kokku laenud klientidele	1 311	2 832	501	90

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 esitatud Grupi laenud klientidele lõpptähtaja järgi.

	(tuhandetes eurodes)	
	2014	2013
Nõudmiseni	145	800
Tähtajaks tasumata kuni 3 kuud	1 406	1 161
3-12 kuud	1 816	281
1-2 aasta	4 860	5 438
2-5 aastat	499	699
üle 5 aasta	5 342	4 427
Kokku laenud klientidele	17 835	12 558
Kokku laenud klientidele	31 903	25 364

Selles tabelis tähtajaks tasumata laen on laen, mille lõpptähtajaks ei ole tagasi makstud.

Ülevõetud vara

(tuhandetes eurodes)

	Autod	Kinnisvara	Kokku
Jääk 31.12.2012	9	401	410
Jääk 31.12.2013	-	204	204
Jääk 31.12.2014	-	332	332

2014. aasta jooksul omandas Grupp laenulepingute alusel tagatisena hoitud vara summas 128 tuhat eurot. Grupp müüs 2013. aasta jooksul laenulepingute alusel tagatisena hoitud vara summas 195 tuhat eurot. Ülevõetud varade realiseerimisest saadud vahenditega vähendatakse võlgnetavat summat. Kinnisvara on finantsseisundi aruande koostamise päeval ümber hinnatud sõltumatu eksperdi poolt õiglasesse väärtusesse lähtudes turul tehtud võrreldavatest tehingutest. Ülevõetud varad on Grupi finantsseisundi aruandes kajastatud kirjel „Muu vara“. Kahjumid ümberhindlusest on kajastatud kasumiaruandes.

Liisingute neto- ja brutoinvesteeringud

Liisingute neto- ja brutoinvesteeringu ning tulevikus teenitava renditulu analüüs seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 on järgnev:

	(tuhandetes eurodes)	
	Nõuete nüüdisväärtus	
	31.12.2014	31.12.2013
Kokku nõuete brutoinvesteeringud	7 009	5 932
Tähtajaga kuni 1 aasta	1 047	3 276
Tähtajaga 1 kuni 5 aastat	2 856	2 379
Tähtajaga üle 5 aasta	3 106	277
Miinus: Tulevaste perioodide intressitulu	-1 531	-632
Kokku nõuete nüüdisväärtus	5 478	5 300
Sh.:		
pikaajalised nõuded (üle 1 aasta)	4 651	2 302
lühiajalised nõuded (alla 1 aasta)	827	2 998

Nõuded klientidele tegevusalade lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 42.

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 45.

Nõuded klientidele riikide lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 44.

Lisa 8. Muud nõuded

Muude nõuetena summas 2 019 tuhat eurot (2013: 2 299 tuhat eurot) on kajastatud panga poolt inkassofirmale ja kolmandale firmale üle antud nõuded. Nõude loovutamise lepingu järgi läksid nõude omandajale üle lepingus sätestatud tingimustel tagamiseks seatud tagatised ja neist tulenevad õigused. Inkasso firma kohustub pangale maksma 95% võlgnikult laekunud summast (kuid mitte rohkem kui kokkulepitud nõude hind) ning maksmise kohustus tekib vaid pärast raha laekumist. Panga nõue inkasso firma vastu on lisaks tagatud I järjekoha hüpoteegiga kinnisvarale ning garantiiga. Kinnisvara turuhind on sõltumatu hindamiseksperdi Arco Vara AS poolt koostatud hindamisakti alusel 1,2 mln eurot ning garantiiga. Panga nõue kolmanda firma vastu kuulub tagasimaksmisele nelja aasta jooksul alates lepingu sõlmimisest.

Lisa 9. Muu vara

Muu vara jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Finantsvarad, s.h	450	509
-rahad teel	298	283
-intressid	114	180
-muu debitoorne võlgnevus	38	46
Muud varad, s.h.	535	1 429
-muud varad*	14	729
-ülevõetud vara (vt ka lisa 7)	332	204
-mündid	25	26
-ettemakstud tulevaste perioodide kulud	159	321
-maksude ettemaksed	5	149
Kokku	985	1 938

*2013. aastal muude varade all kajastatakse TBB Liisingusse edasimüügi eesmärgil soetatud varasid.

Lisa 10. Põhivarad

Materiaalne põhivara jaguneb järgnevalt:

(tuhandetes eurodes)

	Parendused renditud põhivarale	Ehitised	Sõidukid	Kontori tehnika	Ettemak- sed	Kokku põhivarad
<u>Soetusmaksumus</u>						
Seisuga 31. detsember 2012	1 335	1 233	121	1 799	0	4 488
Soetamine	-	-	-	11	183	194
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	-432	-	-432
Ümberklassifitseerimine	-	-	-	-	-9	-9
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	-	-	16	147	-163	-
Väljaminek seoses müügiga	-	-	-	-2	-	-2
Seisuga 31. detsember 2013	1 335	1 233	137	1 523	11	4 239
Soetamine	-	-	-	-	129	129
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	-66	-	-66
Ümberklassifitseerimine	-	-	-	-	-5	-5
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	-	-	-	118	-118	-
Seisuga 31. detsember 2014	1 335	1 233	137	1 575	17	4 297
<u>Akumuleeritud kulum</u>						
Seisuga 31. detsember 2012	-647	-111	-29	-1 381	-	-2 168
Perioodi kulum	-38	-26	-23	-216	-	-303
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	431	-	431
Väljaminek seoses müügiga	-	-	-	1	-	1
Seisuga 31. detsember 2013	-685	-137	-52	-1 165	-	-2 039
Perioodi kulum	-37	-26	-23	-192	-	-278
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	66	-	66
Seisuga 31. detsember 2014	-722	-163	-75	-1 291	-	-2 251
<u>Jääkväärtus</u>						
Seisuga 31. detsember 2012	688	1 122	92	418	-	2 320
Seisuga 31. detsember 2013	650	1 096	85	358	11	2 200
Seisuga 31. detsember 2014	613	1 070	62	284	17	2 046

Ülalmainitud põhivarad on Tallinna Äripanga AS ja teiste Gruppi kuuluvate ettevõtete enda kasutuses ning need ei ole panditud kolmandatele osapooltele.

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud TBB Invest AS-i ja Morgan Trade AS-i poolt ostetud maad, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Kinnisvarainvesteeringu saldo muutuste analüüs:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Saldo aasta alguses	10 315	9 815
Soetatud	59	259
Müüdid	-451	-110
Kasum õiglase väärtuse ümberhindlusest	175	466
Kahjum õiglase väärtuse ümberhindlusest	-82	-115
Saldo aasta lõpus	10 016	10 315

2014. aastal teenis Grupp kinnisvarainvesteeringutelt tulu summas 162 tuhat eurot, kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 40 tuhat eurot, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 29 tuhat eurot. 2013. aastal saadi tulu summas 174 tuhat eurot, ning kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 31 tuhat eurot, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 20 tuhat eurot.

Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud, haldamisega seotud kuludid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel „Muud tegevustulud” ja „Muud tegevuskulud”. Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest saadud kasumid või kahjumid on kajastatud kasumiaruandes eraldi kontodel.

Kinnisvarainvesteeringud on 31.12.2014 ja 31.12.2013 seisuga hinnatud sõltumatute kinnisvarahindajate poolt, kellel on olemas hindamiseks vajalik professionaalne kvalifikatsioon ning eelnev kogemus sarnaste asukohtade ning turusegmentide hindamisel. Kõik sõltumatute ekspertide poolt tehtud hinnangud on üle vaadatud Grupi juhtkonna poolt. Juhtkond on hinnanud kõiki olulisi sisendeid, mida sõltumatu ekspert on oma raportis kasutanud ning väärtuse muutuste puhul teinud võrdluses eelmise aastaga ümberhindluse.

Kinnisvarainvesteeringute turuväärtuse tase sõltub üldisest makromajanduslikust olukorrast, nõudluse ja pakkumise suhtest vastavat tüüpi kinnisvarainvesteeringute osas, intressimäärade, vaba kapitali kogusest ning likviidsusest finantsturgudel. Lisaks sellele sõltub konkreetse kinnisvaraobjekti õiglase väärtus vara asukohast, selle kasutusõigustest, võimalikest alternatiividest antud piirkonnas ja konkreetsele kinnisvaraobjektile loodud arendusprojekti kontseptsioonist. Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hinnang põhineb hinnangutel, eeldustel ja ajaloolisel kogemusel korrigeerituna kehtivate turutingimuste ja teiste faktoritega, mida juhatus pidevalt oma parimate teadmistega ja olemasoleva informatsiooni baasil ümber hindab. Seetõttu on juba tulenevalt definitsioonist ja võttes arvesse, et hinnangute tegemisel on lähtutud reast eeldustest, mis ei pruugi kõik hinnatud moel realiseeruda, tegemist olulise riskiga. See võib kaasa tuua olulise muudatuse kinnisvarainvesteeringute bilansilise väärtuse osas tulevastel perioodidel.

Grupi kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse määramisel on kasutatud võrreldavate tehingute meetodit. Tulenevalt Eesti kinnisvaraturu vähesest likviidsusest on kõikide hindamiste puhul hindajad vähemal või rohkemal määral pidanud kasutama olulisi turul mittevadeldavaid sisendeid, mistõttu on kogu kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtus määratud õiglase väärtuse hierarhia tasemel 3. 2014. aasta jooksul ei ole kinnisvarainvesteeringuid muudele õiglase väärtuse hierarhia tasemetele klassifitseeritud.

Võrdlustehingute meetodil kasutatud ruutmeetri hinna sisendi määramisel on lähtutud turutingimustel toimunud sarnaste objektidega tehingutest.

2014

(tuhandetes eurodes)

Sihtotstarve	Bilansiline väärtus (tuhat EUR)	Väärtus (m² kohta)	Võimalik muutus	Mõju väärtusele
Elamumaa, ärimaa, tootmismaa, sotsiaalmaa	6 968	33.75 eur/m ²	+10% -10%	697 -697
Elamumaa, ärimaa, ühiskondlike ehitiste maa	860	118.36-1057.05 eur/m ²	+10% -10%	86 -86
Maatulundusmaa, elamumaa, tootmismaa, transpordimaa	293	0.20-7.12 eur/m ²	+10% -10%	29 -29
Elamumaa, maatulundusmaa	420	0.15-1.64 eur/m ²	+10% -10%	42 -42
Maatulundusmaa	317	0.31-0.80 eur/m ²	+10% -10%	32 -32
Elamumaa, ärimaa, tootmismaa, maatulundusmaa	1 158	1.00-212.59 eur/m ²	+10% -10%	116 -116
Kokku	10 016			

2013

(tuhandetes eurodes)

Sihtotstarve	Bilansiline väärtus (tuhat EUR)	Väärtus (m² kohta)	Võimalik muutus	Mõju väärtusele
Elamumaa, ärimaa, tootmismaa, sotsiaalmaa	6 967	33.75 eur/m ²	+10% -10%	697 -697
Elamumaa, ärimaa, ühiskondlike ehitiste maa	769	26.6 - 1987 eur/m ²	+10% -10%	77 -77
Maatulundusmaa, elamumaa, tootmismaa, transpordimaa	592	0.23-9.99 eur/m ²	+10% -10%	59 -59
Elamumaa, maatulundusmaa	435	0.31-1.88 eur/m ²	+10% -10%	44 -44
Maatulundusmaa	131	0.19-0.95 eur/m ²	+10% -10%	13 -13
Elamumaa, ärimaa, tootmismaa, maatulundusmaa	1 421	0.23-192 eur/m ²	+10% -10%	142 -142
Kokku	10 315			

Lisa 12. Võlgnevus krediidasutustele

Võlgnevus krediidasutustele jaguneb järgnevalt:

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Nõudmiseni hoiused	2 463	4
Kokku	2 463	4

Lisa 13. Võlgnevus klientidele

Võlgnevus klientidele jaguneb sektorite kaupa järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Juriidilised isikud	114 086	109 774
Eraisikud	41 216	33 151
Kokku	155 302	142 925

Järgnevalt on toodud hoiuste analüüs tähtajalisuse järgi:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Nõudmiseni hoiused	122 186	114 891
Tähtajaga kuni 3 kuud	7 016	6 645
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	18 414	17 429
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	7 686	3 960
Kokku	155 302	142 925

Lisa 14. Muud võlad

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Eraettevõtted	2 873	2 874
KredEX	22	-
MES	4 086	2 995
Kokku	6 981	5 869

Muude võlgadena on kajastatud Maaelu Edendamise Sihtasutustelt (MES) saadud laenuid põllumajandusettevõtete sihtfinantseerimiseks Panga kaudu summas 4 053 tuhat eurot ja TBB Liisingu kaudu 33 tuhat eurot. Samuti on muude võlgadena kajastatud AS Morgan Trade ja OÜ TBB Ferrat poolt kolmandalt osapoolelt võetud laenu kokku summas 2 873 tuhat eurot.

2014. aastal alustas pank koostöö KredEx Sihtasutusega stardilaenude väljastamiseks. Koostöö eesmärgiks on alustavate ettevõtjate finantseerimisvõimaluste ühine parandamine. Pank finantseerib Sihtasutuselt saadavate rahaliste vahendite arvelt ettevõtja äritegevust. Seisuga 31. detsember 2014 oli võlgnevus KredEx Sihtasutusele 22 tuhat eurot.

Järgnevalt on toodud muude võlade analüüs tähtajalisuse järgi:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Tähtajaga kuni 3 kuud	2 941	2 866
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	127	141
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	613	552
Tähtajaga üle 5 aasta	3 300	2 310
Kokku	6 981	5 869

Maaelu Edendamise Sihtasutustelt saadud laenude keskmine kaalutud sisemine intressimäär oli seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 vastavalt 1,26% ja 1,85%. KredEx Sihtasutustelt saadud laenude keskmine kaalutud efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2014 4,3%.

Lisa 15. Muud kohustused ja viitvõlad

Muud kohustused ja viitvõlad jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Finantskohustused, s.h.	2 594	3 235
-maksed teel	2 360	1 974
-muud võlad	29	556
-väärismetalli vahendamisest tulenevad kohustused (lisad 21, 23)	-	541
-intressivõlad	205	164
Muud kohustused (viitvõlad)	262	268
Kokku	2 856	3 503

Lisa 16. Allutatud kohustused

Grupi allutatud võlakohustuste summa dollarites ei ole võrreldes 31. detsember 2013 seisuga muutunud ja moodustas 31. detsember 2014 seisuga 8,0 miljonit USD. Allutatud võlakohustuste summa eurodes on kursi tõttu muutunud ja moodustas 6 589 tuhat eurot (31.12.2013: 5 801 tuhat eurot).

Tallinna Äripank kaasas detsembris 2008 allutatud laenu summas 8,0 miljonit USD. Laenuandjaks on Grand Marketing AS. 31.12.2014 seisuga kehtiva lepingu järgi oli laenu aastane intressimäär 1,8% ja tagastamise tähtajaks 20. november 2017.

Vastavalt laenulepingule kuuluvad laenusaaaja likvideerimise või pankroti korral laenulepingust tulenevad laenuandja nõuded rahuldamisele pärast kõikide teiste võlausaldajate tunnustatud nõuete rahuldamist.

Lisa 17. Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2014 koosnes Tallinna Äripanga aktsiakapital 18 500 000 lihtaktsiast nimiväärtusega 1 euro aktsia kohta.

22. aprillil 2014. aastal toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul kinnitati 2013. aasta majandusaasta aruanne ja võeti vastu otsus suurendada aktsiakapitali fondiemissiooni teel jaotamata kasumi arvelt summas 3 816 tuhat eurot. 14. mail 2014. aastal registreeriti Äriregistris aktsiakapitali suurendamine ja uus aktsiakapital suuruses 18 500 tuhat eurot.

16. märtsil 2015. Tallinna Äripanga Grupp sai Finantsispektsiooni nõusoleku aktsikapitali suurendamiseks allutatud laenu lepingust tuleneva nõude ja aktsiate väljalaskehinna tasaarveldamise teel.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele peavad krediidiasutuse omavahendid olema vähemalt 5 miljonit eurot. Tallinna Äripanga aktsiakapital vastab toodud nõuetele.

Lisa 18. Tingimuslikud varad ja kohustused

	(tuhandetes eurodes)			
	31.12.2014		31.12.2013	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tühistamatud ja tühistatavad tehingud, s.h.	-	3 699	-	2 991
Garantiid ja muud sarnased tühistamatud tehingud sh finantsgarantii	-	1 880	-	952
Krediidiliinide ja arvelduskrediitide kasutamata osa	-	916	-	1 190
Muud tühistamatud tehingud	-	903	-	849

Lisa 19. Intressitulu

Intressitulu jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Laenudelt	1 280	992
Deposiitidelt	1 139	1 157
Liisingtegevusest	326	139
Muud	37	17
Kokku	2 782	2 305

Väljastatud laenude keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 oli vastavalt 4,42 ja 3,85%.

Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 oli tähtajaliste deposiitide keskmine efektiivne intressimäär vastavalt 2,72% ja 3,91%.

Kapitalirendilepingute keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 oli vastavalt 4,32% ja 6,08%.

Lisa 20. Intressikulu

Intressikulu jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Laenudelt	-166	-165
Deposiitidelt	-512	-544
Kokku	-678	-709

Klientide tähtajaliste deposiitide keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31 detsember 2014 ja 2013. aastal oli 1,66% ja 1,72%.

Maaelu Edendamise Sihtasutustelt saadud laenude keskmine kaalutud efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 vastavalt 1,26 ja 1,85%.

KredEx Sihtasutustelt saadud laenude keskmine kaalutud efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2014 4,30%.

Lisa 21. Teenustasutulu

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Ülekanded	1 255	1 151
Sularahatehingud	65	69
Väärtmetallitehingud	178	500
Laenude ja liisingu teenindamine ja garantiid	138	159
Pangakaardid	239	217
Väärtpaberite tehingu- ja haldamistasu	13	11
Konto hooldustasu	240	122
Muud	157	121
Kokku	2 285	2 350

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu on teenustasu väärismetallide ostu-müügi tehingute vahendamise eest. Nende tehingute vahendamise puhul kannab kõik riskid ja vastutuse metallide müüja. Seisuga 31. detsember 2014 ei ole Pangal lõpetamata väärismetallidega seotud vahendustehinguid (31.12.2013 -541 tuhat eurot) (vt lisa 15).

Lisa 22. Teenustasukulu

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Ülekannete teostamine	-281	-268
Inkassatsioon ja sularahateenused	-14	-16
Laenude teenindamine ja garantiide tasud	-9	-12
Kaarditeenused	-174	-152
Andmetöötluse tasud	-238	-215
Muud	-24	-29
Kokku	-740	-692

Lisa 23. Neto kasum/kahjum finantstehingutelt

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Valuutavahetustehingute puhastulu	1 034	807
Dividenditulu	2	1
Kokku	1 036	808

Lisa 24. Palga- ja sotsiaalmaksu kulu

Palga- ja sotsiaalmaksu kulud jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Juhtkonna palk	-555	-553
Töötajate palk	-998	-964
Sotsiaalmaksud	-520	-507
Kokku	-2 073	-2 024

2014. ja 2013. aastal töötas Grupis keskmiselt vastavalt 58 ja 61 töötajat.

Lisa 25. Muud halduskulud

Muud halduskulud jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Turvateenused	-76	-80
Rent	-99	-99
Kommunaalteenused	-54	-53
Hooldus ja remont	-61	-61
Transport	-55	-60
Komanderingukulud	-6	-9
Kommunikatsiooni ja side kulud	-19	-23
Bürootarbed	-25	-30
Turundus	-27	-7
Esinduskulud	-6	-14
Koolituskulud	-13	-14
Muud kulud	-83	-91
Kokku	-524	-541

Lisa 26. Muud tegevustulud

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Kinnisvarainvesteeringult saadav muu tulu ja renditulu (lisa 11)	162	174
Trahvid ja viivised	68	984
Kasum kulla ümberhindlusest	93	106
Muud tegevustulud	18	11
Kokku	341	1 275

Lisa 27. Muud tegevuskulud

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2014	31.12.2013
Tagatisfondi osamaksed	-224	-211
Finantsinspektsiooni järeelvalvetasud	-97	-71
Kinnisvara haldamisega seotud kulud (lisa 11)	-40	-31
Kahjum kulla ümberhindlusest	-54	-244
Muud tegevuskulud	-154	-178
Kokku	-569	-735

Lisa 28. Seotud osapooled

Tallinna Äripanga konsolideeritud aruandes on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavat aktsionäri;
- juhatuse ja nõukogu liikmed, juhtkonna võtmeisikud, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 moodustas AS-i Leonarda Invest osalus 48,29% panga aktsiatest. Ülejäänud aktsionäride individuaalne osalus oli seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 alla 10%.

AS Grand Marketing on allutatud laenu andja ja grupiga seotud osapool (vt lisa 16).

Tehingud seotud osapooltega toimuvad turuväärtuses. Nõudeid seotud osapooltele ei ole seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2013 ning mõlema perioodi jooksul alla hinnatud.

Seotud osapooltega 2014. ja 2013 aastatel toimunud tehingud ja saldod on kajastatud järgnevalt:

2014

	(tuhandetes eurodes)			
	Märkimisväär- sed mõju omavad isikud	Juhatuse ja nõukogu liikmed, auditikomitee liikmed ja sisekontrollitalituse juhataja	Eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted	Kokku
Laenuõuete saldo 31.12.2014	-	261	389	650
Antud laenud	-	659	5 266	5 925
Laenude tagasimaksed	-	644	5041	5 685
Saadud intressitulud	-	5	17	22
Hoiuste saldo 31.12.2014	10	787	6 811	7 608
Makstud intressikulud	-	1	17	18
Saaddud teenustasutulu	3	6	29	38
Väljastatud garantii	-	-	121	121
Muud bilansivälised kohustused	-	136	299	435
Aruandeperioodil makstud palgad	-	547	-	547

2013

(tuhandetes eurodes)

	Juhatuse ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed	Eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtteid	Kokku
Laenuõuete saldo 31.12.2013*	203	164	367
Antud laenud	810	5 043	5 853
Laenude tagasimaksed	946	5 083	6 029
Saadud intressitulud	9	19	28
Väljastatud garantii	-	103	103
Aruandeperioodil makstud palgad	550	-	550

**Lisa 29. Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne,
koondkasumiaruanne, omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne**

TALLINNA ÄRIPANGA FINANTSSEISUNDI ARUANNE

	(tuhandetes eurodes)	
AKTIVA (VARAD)	31.12.2014	31.12.2013
Sularaha	622	1 456
Nõuded	181 502	165 982
Nõuded keskpangale	7 163	6 088
Nõuded krediitiasutustele	137 217	128 241
Nõuded klientidele	35 172	29 721
Muud nõuded	2 019	2 299
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja laenud	-69	-367
Muu vara	737	977
Kuld	330	292
Aktsiad ja muud väärtpaberid	3 804	3 671
Materiaalne põhivara	2 036	2 189
AKTIVA(VARAD) KOKKU	189 031	174 567
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)		
Võlgnevus	161 847	145 847
Võlgnevused krediitiasutustele	2 463	4
Võlgnevused klientidele	155 309	142 932
Muud võlad	4 075	2 911
Muud kohustused ja viitvõlad	2 823	3 380
Allutatud kohustused	6 589	5 801
KOHUSTUSED KOKKU	171 259	155 028
Aktsiakapital	18 500	14 684
Reservid	768	670
Jaotamata kasum/ kahjum	-1 496	4 185
OMAKAPITAL KOKKU	17 772	19 539
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	189 031	174 567

TALLINNA ÄRIPANGA KOONDKASUMIARUANNE

	(tuhandetes eurodes)	
	2014	2013
Neto intressitulu	2 006	1 605
Intressitulu	2 684	2 312
Intressikulu	-678	-707
Kasum/ kahjum tütarettevõtetesse tehtud investeringu ümberrhindamisest	135	285
Neto teenustasu tulu	1 525	1 621
Teenustasutulu	2 265	2 313
Teenustasukulu	-740	-692
Neto kasum finantstehingutelt	1 036	808
Administratiivkulud	-2 505	-2 456
Palgakulu	-1 496	-1 452
Palgaga seonduvad maksud	-500	-485
Muud halduskulud	-509	-519
Materiaalse põhivara kulum	-277	-302
Nõuete väärtuse muutus	-3 361	-28
Kasum	19	7
Kahjum	-3 380	-35
Muud tegevustulud ja -kulud	-325	431
Muud tegevustulud	159	1 085
Muud tegevuskulud	-484	-654
Aruandeaasta puhaskasum/ kahjum	-1767	1 964
Aruandeaasta koondkasum/ kahjum	-1 767	1 964

TALLINNA ÄRIPANGA RAHAVOOGUDE ARUANNE

	(tuhandetes eurodes)	
	2014	2013
Rahavood äritegevusest		
Aruandeaasta puhaskasum/ kahjum	-1 767	1 964
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	277	302
Laenukahjumi provisjoni muutus	33	21
Realiseerimata kahjum allutatud laenu ümberhindamisest	788	-262
Kasum/ kahjum muude nõuete väärtuse muutusest	-	11
Realiseerimata kasum/kahjum tütarettevõtete investeringu ümberhindamisest	-134	-285
Puhasintressitulu	-2 006	-1 605
Äritegevusega seotud varade muutus	5 317	-17 302
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	15 401	32 354
Saadud intressid	2 749	2 433
Makstud intressid	-635	-739
Kokku rahavood äritegevusest	20 023	16 892
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara soetus	-124	-174
Materiaalse põhivara müük	-	1
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-	-3
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-124	-176
Rahavood kokku	19 899	16 716
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	105 591	88 875
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	125 490	105 591

Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse käesolevas aruandes sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleölaenusid teistes pankades.

	2014	2013
<i>Sularaha</i>	622	1 456
<i>Korrespondentkonto Eesti Pangas</i>	5 703	4 365
<i>Nõudmiseni hoiused ja üleölaenusid pankades</i>	119 165	99 770
Raha ja raha ekvivalendid kokku	125 490	105 591

TALLINNA ÄRIPANGA OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANDED 2014. JA 2013. AASTA KOHTA

(tuhandetes eurodes)

	Aksia- kapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Lõppsaldo 31.12.2012	14 684	627	2 264	17 575
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	43	-43	-
Koondkasum	-	-	1 964	1 964
Lõppsaldo 31.12.2013	14 684	670	4 185	19 539
Fondiemissioon	3 816	-	-3 816	-
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	98	-98	-
Koondkahjum	-	-	-1 767	-1767
Lõppsaldo 31.12.2014	18 500	768	-1 496	17 772
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-3 791
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				4 073
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2014				18 054

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tallinna Äripanga AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2014, konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatuses kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2014 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeauditiitor, litsents nr 325

Evelin Lindvers
Vandeauditiitor, litsents nr 622

1. aprill 2015

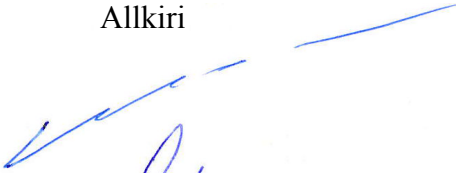

5. JUHATUSE KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

Tallinna Äripanga AS 2014. aasta auditeeritud Grupi kahjum on 1 686 tuhat eurot, panga kahjum 1 767 tuhat eurot.

Juhatuse otsus:

1. Kinnitada 2014. aasta majandusaasta aruanne.
2. Kanda 2014. aasta panga kahjum bilansireale „Eelmise perioodi jaomata kasum“ ja katta eelmiste aastate kasumi arvel.
3. Esitada käesolev otsus AS-i Tallinna Äripank nõukogule läbivaatamiseks.

	Allkiri	Kuupäev
Valeri Haritonov juhatuse esimees		01.04.2015
Andrei Žukov juhatuse liige		01.04.2015
Tatjana Levitskaja juhatuse liige		01.04.2015
Sergei Elošvili juhatuse liige		01.04.2015

6. NÕUKOGU AVALDUS 2014. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on koostanud Tallinna Äripanga AS tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31.detsembril 2014.a. lõppenud majandusaasta kohta.

Tallinna Äripanga AS nõukogu on juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kahjumi katmise kohta ning sõltumatu audiitori aruande läbi vaadanud ja üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Viljar Veskiväli
nõukogu esimees

Madis Kiisa
nõukogu liige

Sergei Gorny
nõukogu liige

Arvo Sulg
nõukogu liige

Aleksander Larionov
Nõukogu liige